

סמסטר ראשון כבר בתיכון

חוברת קורסים

תשפ"ו-תשפ"ז
2026-2027

40

קורסים בחוברת

דברי שר החינוך

לתלמידות, לתלמידים ולצוותי החינוך היקרים,

לפני שנפתחים עמודי חוברת זו, ברצוני לעצור רגע ולחשוב ביחד איתכם על המשמעות האמיתית של תוכנית זו.

תוכנית הדגל "סמסטר ראשון כבר בתיכון", שאותה אני מוביל בשותפות עם המוסדות האקדמיים המובילים בישראל, איננה עוד תוספת לתוכנית הלימודים – היא שינוי תפיסתי עמוק בגישתנו למסע החינוכי של דור העתיד.

אנו מאמינים שכל תלמיד ותלמידה נושאים בתוכם פוטנציאל שטרם מוצה. לפעמים, כל שנדרש הוא ההזדמנות הנכונה – הרגע שבו מישהו אומר לך: "אתה מסוגל. את מסוגלת." תוכנית זו נועדה להיות הרגע הזה. החיבור בין ספסל הלימודים התיכוני לבין אולמות האקדמיה יוצר מסלול שאינו רק לימודי – הוא מסלול של גדילה, של גילוי עצמי ושל הרחבת גבולות הידוע.

תוכנית זו נולדה מתוך אמונה כי ההשכלה הגבוהה אינה נחלתם של מעטים. אנו פועלים במחויבות מלאה להנגשת האקדמיה לכל חלקי האוכלוסייה בישראל. צמצום הפערים בגישה להשכלה הוא ערך יסודי עבורנו ועל כן אנו קוראים לכלל צוותי החינוך בכל בתי הספר בימים אלו להצטרף להצלחה, להירשם בשנת הלימודים תשפ"ז ולוודא שאף תלמיד המעוניין בכך איננו נשאר מחוץ לדלת.

לכם, התלמידים, אני אומר בפשטות: הרפתקה אמיתית מתחילה בשאלה. היכנסו לכל שיעור עם סקרנות, עם רצון לשאול ולאתגר ועם הנכונות לטעות וללמוד מחדש. הנקודות האקדמיות שתצברו אמנם חשובות, אך הכלים שתרכשו בדרך – החשיבה המעמיקה, הכתיבה המדויקת והוויכוח הענייני – חשובים אף יותר, והם רק ההתחלה.

לצוותי החינוך, המנהלים והמורים שמאחורי ההצלחה הזו: עבודתכם החשובה והמשמעותית אינה נראית תמיד, אך השפעתה בלתי ניתנת לכימות. אתם אלה המתרגמים חזון לשיעור, מדיניות לשיחה אישית, ותסכול לצמיחה. הודות לכם, תוכנית זו אינה רק מסמך – היא מציאות חיה, מתפתחת ומשמעותית.

יחד, אנו כותבים פרק חדש בחינוך הישראלי! פרק המשקף אמונה בנוער, השקעה בעתיד, וסירוב להסתפק בפחות מהמיטב. אני גאה שאתם שותפים לדרך הזו, ומאחל לכולם שנת לימודים פורייה, מלאת גילויים ושמחת למידה.

בברכת הצלחה רבה לכולם,

יואב קיש

שר החינוך

דברי מנכ"ל משרד החינוך

תלמידות, תלמידים וצוותי חינוך יקרים,

משרד החינוך חרט על דגלו את קידום המצוינות, פריצת הגבולות והרחבת אופקי הלמידה. תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" בהובלת שר החינוך מהווה נדבך מרכזי בחזון זה, ומציעה חיבור ישיר בין ספסל הלימודים בתיכון לעולם האקדמי.

המהלך שאנו מובילים, בשיתוף הדוק עם מיטב המוסדות האקדמיים בישראל, נועד ליצור רצף חינוכי בין שלבי החינוך. אנו מאמינים כי החשיפה לאקדמיה כבר בתיכון אינה רק הזדמנות ללמידה נקודתית, אלא גם מנוף לשינוי חינוכי עמוק. מהלך זה מציב רף גבוה של מצוינות ומאפשר התנסות מעשית מוקדמת ומשמעותית באמות מידה אקדמיות תוך שילוב כוחות המתווה אופק אמיתי עבור דור העתיד.

עבורכם, התלמידים, המשמעות של השתתפות בתוכנית זו היא עצומה. מעבר לזכות לצבור נקודות זכות אקדמיות ולהקל על המשך דרככם בעתיד, הלמידה ברמה האקדמית מקנה לכם ארגז כלים רחב. היא מפתחת מיומנויות הכרחיות של למידה עצמאית, אוריינות, ופיתוח חשיבה ביקורתית ומעמיקה. יותר מכל, ההתמודדות המוצלחת עם אתגרי הלמידה האקדמית מחזקת באופן חסר תקדים את תחושת המסוגלות והביטחון העצמי שלכם, ומעניקה לכם יתרון משמעותי בדרך להשגת מטרותיכם.

אני קורא לכם להעז לחלום בגדול ולנצל את ההזדמנות יוצאת הדופן הזו כדי לחקור, לאתגר את עצמכם ולפסוע בבטחה את צעדיכם הראשונים בעולם האקדמי.

למנהלים ולצוותי ההוראה המסורים שמובילים, מאמינים ומלווים את התלמידים צעד אחר צעד – הערכתי הרבה נתונה לכם על העשייה החשובה והיומיומית המאפשרת את מימוש החזון והפיכתו למציאות בשטח.

בברכת הצלחה רבה והמשך עשייה ברוכה,

מאיר שמעוני

מנכ"ל משרד החינוך

דברי יו"ר המזכירות הפדגוגית

מנהלות ומנהלי בתי הספר, מורות ומורים יקרים,

אני שמחה להציג בפניכם בחוברת זו את תוכנית הדגל של משרד החינוך – "סמסטר ראשון כבר בתיכון". אני קוראת לכם להצטרף אלינו למהלך חינוכי פורץ דרך שנועד להצעיד את מערכת החינוך, את צוותי ההוראה, ובעיקר את תלמידינו, אל עבר עתיד מבטיח של מצוינות אקדמית ואישית.

החזון העמוק העומד בבסיס התוכנית הוא יצירת הזדמנות שווה ונגישות אמיתית להשכלה גבוהה איכותית עבור כלל תלמידי החטיבה העליונה הניגשים לבגרות, מכל המגזרים ומכל זרמי הפיקוח. תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" מציעה מודל למידה עדכני, חדשני ומותאם למאה ה-21. במסגרת התוכנית התלמידים לומדים קורסים אקדמיים משולבי כלים דיגיטליים. הלמידה מתקיימת בין כותלי בית הספר בהובלתכם – מורי המקצוע המסורים שלנו – בעוד שבחינות הסיום תתקיימנה במוסדות להשכלה גבוהה.

מהלך זה נושא עימו יתרונות אדירים לתלמידים. הקורס האקדמי מהווה חלופה חלקית לבחינת הבגרות במקצוע הנבחר, ומאפשר צבירת נקודות זכות אקדמיות באוניברסיטה שבה ילמד התלמיד בעתיד.

מעבר לתרומה לתלמידים אנו רואים בכם, מנהלים ומורים, את מנוע הצמיחה של התוכנית. השתלבות במהלך זה נועדה להרחיב את ארגז הכלים הפדגוגי והטכנולוגי ולפתח גישות הוראה חדשניות בבית הספר. הלמידה בתוכנית תטפח מיומנויות שחיוניות למאה ה-21, ביניהן אוריינות לשונית ומדעית, חשיבה ביקורתית ויצירתית, ועוד.

אני מזמינה אתכם לעיין בדפי החוברת, להתרשם ממגוון הקורסים ותחומי הדעת, ולבחור לקחת חלק בתוכנית שתעצים את חוויית הלמידה וההוראה בבית ספרכם. יחד נפתח עבור תלמידינו את שערי האקדמיה כבר היום.

בברכת עשייה פורייה ומוצלחת,

ד"ר טלי יניב

יו"ר המזכירות הפדגוגית

משרד החינוך

תוכן עניינים

סמסטר ראשון כבר בתיכון

אומנות התיאטרון

8 עיבודים של דרמה קלאסית בתיאטרון המודרני והעכשווי

אומנות חזותית

10 היסטוריות של האומנות – גוף האדם
12 זהות יהודית באומנות יהודית עכשווית
14 צומת – אומנות עכשווית מולטימדיאלית

אנגלית

16 אנגלית: מתקדמים א', מתקדמים ב' לקראת פטור

ביולוגיה

18 המוח – המכונה המופלאה מכולן
21 יורוסים, ואיך מנצחים אותם?
24 רבייה מינית – ממולקולות עד פילים

גיאוגרפיה, אדם וסביבה

27 סוגיות סביבתיות נבחרות

היסטוריה - הגבר

29 בימי שואה ופקודה

היסטוריה בחברה הערבית

31 המזרח התיכון בין שתי מלחמות עולם

חינוך גופני

33 פסיכולוגיה של הספורט
34 קורס מדריכים לריצות ארוכות

כלכלה

36 כלכלת הפרט

לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה

38 מה אתה חופר: ארכאולוגיה במאה ה-21

לשון עברית

40 קריאה וכתובה אקדמית

אומנויות העיצוב

42 ארץ עיר

מדעי המחשב

44 מבוא למדעי המחשב ושפת ג'אווה א'

מדעי הסביבה

46 שינוי אקלים

מוזיקה

48 הרמוניה ופיתוח שמיעה – ג'אז
50 רסיטל בגרות ביצוע כקורס בחירה
52 תורת המוזיקה א' – מסלול מצומצם
54 תורת המוזיקה א' – הרמוניה טונאלית ופיתוח שמיעה א'

מוט"ל - מדע וטכנולוגיה לכל

56 יסודות בקידום הבריאות

מורשת ודת האסלאם

58 סוגיות דתיות והלכתיות בדת האסלאם

מחול

60 בלט קלאסי באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים
62 בלט קלאסי – חמ"ד

מחשבת ישראל חמ"ד

64 סוגיות במשנת הרב קוק

מערכות בריאות

66 פיזיולוגיה של מערכות גוף האדם: אנדוקרינולוגיה ונפרולוגיה

מתמטיקה

68 חדו"א 1

ניהול עסקי

70 יסודות התנהגות ארגונית – מאקרו

עברית בעל-יסודי בחברה הערבית

72 עברית לחברה הערבית בדגש על דיבור

עולם הערבים והאסלאם

73 תולדות העמים המוסלמים – משבטים לאימפריות

פסיכולוגיה

75 מבוא למדעי הפסיכולוגיה

קולנוע ומדיה (תקשורת)

77 יסודות הסרט הקצר
78 מבוא ללימודי תקשורת
79 צילום פעולה

תנ"ך

80 הנהגה במבחן: קריאה בספר שופטים

תנ"ך חמ"ד

82 לומדים מלכים בהרצוג

עיבודים של דרמה קלאסית בתיאטרון המודרני והעכשווי

אביטל וייס אקשטיין, מנהלת תחום דעת אומנות התיאטרון
בשיתוף אוניברסיטת חיפה

2

נקודות זכות

16

מורים

100

תלמידים

10

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס עוסק בנושאים של פרשנות, עיבוד ודרמטורגיה עכשווית לדרמה הקלאסית של סופוקלס, שייקספיר ומוליר ומחובר באופן ישיר ומלא ליחידה הראשונה, השנייה והשלישית בתוכנית הלימודים של מקצוע התיאטרון בתיכון. במהלך שנת הלימודים תשפ"ה התלמידים למדו והכירו את הדרמה הקלאסית שעליה מבוסס התיאטרון המערבי כפי שאנו מכירים אותו כיום, הכירו וניתחו עיבודים מודרניים של הדרמות הקלאסיות תוך התייחסות להיבטים תרבותיים, חברתיים, פוליטיים, אסתטיים ואומנותיים שהובילו לבחירות הפרפורמטיביות והדרמטורגיות. התלמידים זכו לעבור סדנאות משחק הקשורות לנושאי הקורס, נבחנו במבחן אקדמי בחיפה, ובכך סיימו את הבחינה המסכמת שלהם בכיתה י"א. הקורס היה בעיקרו עיוני, תיאורטי ומחקרי, עם יישום פרקטי ופרפורמטיבי בכיתת התיאטרון בבית הספר.

עמוד 8 · סמסטר ראשון כבר בתיכון · תשפ"ו-תשפ"ז · 2026-2027

אומנות התיאטרון · עיבודים של דרמה קלאסית בתיאטרון המודרני והעכשווי

מבט לעתיד

בוגרי הקורס יוכלו לבצע הקשרים רחבים בין תחומים שונים: אומנות, חברה, תרבות, פוליטיקה, ולפתח חשיבה ביקורתית על חייהם במגוון היבטים. כמו כן, יש להם את היכולת ללמידה עצמאית ואת החיבור בין תאוריה ומחקר לעשייה פרקטית בשטח. התלמידים לומדים להרחיב את ידיעותיהם, לשאול שאלות, לחשוב מחוץ לקופסה.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת אומנות התיאטרון

מרגש להיווכח בחיבור הראשוני של התלמידים עם העולם האקדמי וביכולות שלהם לבצע למידה משמעותית וביקורתית של אומנות התיאטרון. כמו כן האפשרות שאנו מעניקים לתלמידים מגוונים באוכלוסייה לגשת לבחינה אקדמית, לחשוף בפניהם צוהר לעולם האקדמי ולעודד אותם למצוינות, מחזקת אותנו להמשיך בפרויקט הייחודי הזה.

אביטל וייס אקשטיין, מנהלת תחום דעת אומנות התיאטרון

היסטוריות של האומנות – גוף האדם

שרון שפלן לר מנהלת תחום דעת אומנות חזותית
בשיתוף בצלאל – אקדמיה לאמנות ועיצוב ירושלים

6 נקודות זכות

42 מורים

715 תלמידים

42 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס מציע מבט רחב, ביקורתי ומעמיק על דמות האדם באומנות ובתרבות החזותית, מתוך חיבור מתמיד בין עבר, הווה ועתיד. דרך יצירות מופת, צילום, קולנוע, פרסומות ומרחבים פיזיים ווירטואליים, המשתתפים נחשפים לריבוי נרטיבים, הקשרים וקריאות – היסטוריות ו"היסטוריות". הקורס בוחן סוגיות של גוף, דיוקן ועיסוק, לצד שאלות של זהות, מגדר, כוח, מחאה ואתיקה, ומדגיש את חשיבות ההקשר בכל יצירה. הלמידה משלבת תיאוריה ופרקטיקה, כולל סדנאות מעשיות בבצלאל. בסיום הקורס, התלמידים מגישים תיק עבודות מסכם המשלב מטלות עיוניות ויצירתיות, המשקף תהליך למידה משמעותי ורלוונטי.

מבט לעתיד

בשנים הקרובות, הבוגרים ישתמשו בכלים של ניתוח יצירות והבנת ההקשרים התרבותיים והחברתיים שלהן. הם ילמדו ליישם חשיבה ביקורתית ורפלקטיבית בקריאת אומנות ובפיתוח פרויקטים אקדמיים מקוריים. היכולות הללו יאפשרו להם להשתתף בדיונים, להעמיק במחקר אומנותי ולשלב בין ידע תיאורטי לעשייה יצירתית.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת אומנות חזותית

כמנהלת המקצוע אני יכולה לומר שהקורס באקדמיה בצלאל העוסק בדמות האדם בתרבות החזותית הוא ממש אוצר. הוא מחבר גם את המורים וגם את התלמידים לידע חשוב והכרחי, ומעודד חשיבה עמוקה ושאלות משמעותיות על זהות, מגדר, יחסי כוח ואתיקה במרחב הפיזי והווירטואלי. הצוות בבצלאל מקצועי מהמעלה הראשונה, ומעניק מעטפת אקדמית מעוררת השראה. הביקורים והסדנאות המעשיות בקמפוס חווייתיים במיוחד, ומחברים באופן מושלם בין התאוריה לבין עשייה אומנותית ממשית, המגיעה לשיאה בתיק עבודות מסכם ומלא ביטוי אישי. מרגש אותי במיוחד שהקורס מציע מבט רחב וביקורתי שמחבר באופן טבעי בין יצירות מופת מהעבר לבין ההווה והעתיד – חוויה עדכנית, רלוונטית ומשמעותית ביותר עבור תלמידינו.

שרון שפלן לזר, מנהלת תחום דעת אומנות חזותית

הקורס מרתק ומעמיק, ומציע לתלמידים מבט חדשני וביקורתי על דמות האדם באומנות ובתרבות החזותית. דרך יצירות

מופת, צילום, קולנוע ומרחבים וירטואליים, התלמידים לומדים להבין הקשרים היסטוריים וחברתיים, ולקרוא יצירות בכמה רבדים. שילוב של תאוריה וסדנאות מעשיות בבצלאל מאפשר פיתוח כישורים יצירתיים ומחשבה ביקורתית בזמנית. התלמידים יוצרים תיק עבודות משמעותי שמעיד על תהליך למידה מעמיק, רפלקטיבי ומקצועי. הקורס מצייד את הבוגרים בכלים לניתוח יצירות, פיתוח פרויקטים מקוריים והשתתפות בדיונים מחכימים בעולם האומנות והתרבות.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתתפת בקורס "היסטוריות של האומנות – גוף האדם"

גוף דמות האדם באומנות ובתרבות החזותית – נושא ציר הזמן, שאלות היופי, סכמות המבט – כל אלו ועוד נפגשו

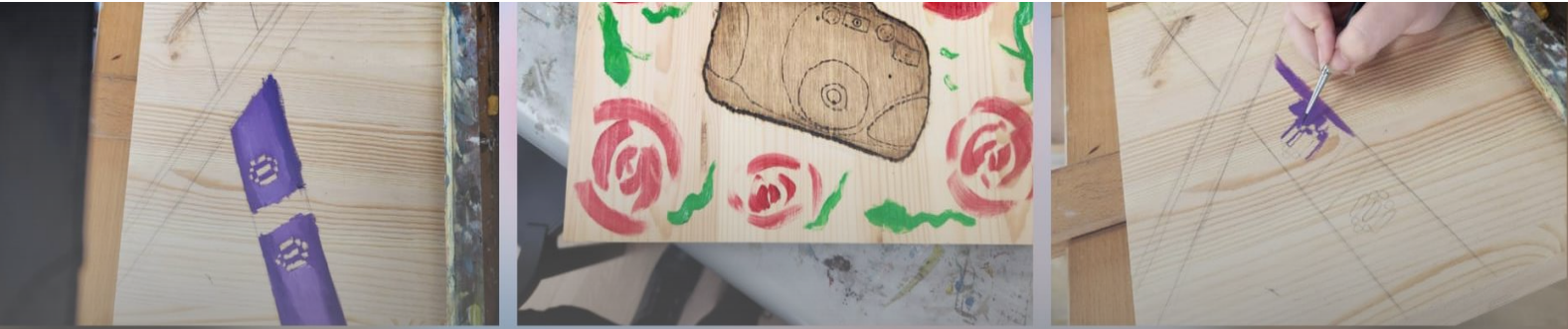
בקורס ובסדנאות בצלאל במפגש חי, חדשני ומרגש. המבט על הגוף כמסמן תרבותי, חברתי וחזותי נפתח לעומקים חדשים של הבנה. הקורס האקדמי האיר מחדש יצירות קלאסיות והפך אותן לאטרקטיביות, חיוניות ורלוונטיות ללומדים ובמיוחד לבני הנוער. המרחב הלימודי וכתובת עבודות החקר אפשרו תפיסה מחדדת של ציר הזמן בצורה חכמה, בהירה ומעמיקה מבחינה אקדמית. ד"ר נעמי מאירי זן הובילה את התהליך ביד מרשימה, ברגישות ובמקצועיות מעוררת השראה. תודה על האפשרות והזכות.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "היסטוריות של האומנות – גוף האדם"

היה ממש מדהים ומרגש לבקר בבצלאל! אני מחכה ללמוד שם אחרי הצבא.

תלמידה המשתתפת בקורס "היסטוריות של האומנות – גוף האדם"

זהות יהודית באומנות יהודית עכשווית

שרון שפן לר מנהלת תחום דעת אומנות חזותית
בשיתוף המכללה האקדמית לחינוך תלפיות

2 נקודות זכות

21 מורים

249 תלמידים

21 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס עוסק בסוגיות זהות מרכזיות באומנות המודרנית והעכשווית, בדגש על זהות יהודית, אישית, חברתית, לאומית וגלובלית. התלמידים בוחנים יצירות אומנות מגוונות ומגלים כיצד אירועים היסטוריים, הקשרים תרבותיים ותהליכים חברתיים מעצבים את האומנות ואת יוצריה. הקורס מציג מגוון דרכי ביטוי – ציור, פיסול, צילום, מיצב ואומנות וידאו – ומעמיק בשאלות של מגדר, פמיניזם, דת, אסתטיקה ותיאוריה. הלמידה מעודדת רפלקציה אישית, חשיבה ביקורתית וחיבור לעולמם של בני הנוער. התלמידים רוכשים כלים לניתוח, פרשנות והבעה חזותית, משתתפים בסדנאות מעשיות במכללת תלפיות ונבחנים במוסד עצמו. הקורס מתאים במיוחד לתלמידי אומנות בחמד, ומאפשר להם לפתח קול אישי, להתנסות בחומרים ובטכניקות חדשות ולהעמיק את הבנתם בתרבות חזותית.

מבט לעתיד

בחמש השנים הקרובות הבוגרים משתמשים בכלים של ניתוח יצירות, פרשנות הקשרים תרבותיים והבנה ביקורתית של זהות וחברה. הם מסוגלים לקרוא אומנות באופן מודע ולשלב בין ידע עיוני ליכולת יצירתית. היכולות הללו מאפשרות להם להשתתף בדיונים אקדמיים, לפתח פרויקטים מקוריים ולהעמיק את הבנתם בתרבות חזותית ובמחקר אומנותי.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת אומנות חזותית

כמנהלת המקצוע אני יכולה לומר שהקורס במכללת תלפיות העוסק בזהות יהודית באומנות מודרנית, עכשווית וישראלית הוא ממש אוצר. הוא מחבר הן את המורות והן את התלמידים לידע חשוב והכרחי, ומעודד חשיבה עמוקה ושאלות משמעותיות על זהות, אמונה ושייכות למקום. הצוות בתלפיות מקצועי מהמעלה הראשונה, עם ליווי צמוד ותמיכה שמורגשים לאורך הדרך. הביקורים במכללה חווייתיים במיוחד ומשולבים בסדנאות אומנות מעולות שמעשירות את הלמידה ומחברות אותה לעשייה ממשית. מרגש אותי במיוחד שהקורס מאפשר התאמה מלאה למורי החינוך הממלכתי-דתי, תוך חיבור טבעי בין מסורת לבין אומנות עכשווית רלוונטית, עדכנית ומעוררת השראה.

שרון שפלין לזר, מנהלת תחום דעת אומנות חזותית

כמנהלת בית הספר אני רואה בקורס הזה חוויה לימודית מרגשת וחשובה במיוחד. הקורס פותח בפני התלמידים עולם רחב של אומנות מודרנית ועכשווית דרך עיסוק עמוק בזהות אישית, יהודית וחברתית. החיבור בין יצירות אומנות לבין הקשרים היסטוריים ותרבותיים מעשיר את הלמידה והופך אותה למשמעותית ורלוונטית. מגוון דרכי הביטוי – מציור ועד אומנות וידאו – מאפשר לכל תלמיד למצוא את הקול האישי שלו. הקורס מעודד חשיבה ביקורתית, רפלקציה ושיח פתוח סביב שאלות של מגדר, תרבות ואמונה. הסדנאות המעשיות במכללת תלפיות מוסיפות עומק וחוויה מקצועית אמיתית. ניכר שהתלמידים רוכשים כלים רציניים לניתוח, פרשנות והבעה חזותית. הקורס מחזק את הביטחון העצמי והיצירתיות של התלמידים. בעיניי, זהו קורס איכותי, מעורר השראה ומתאים במיוחד לתלמידי אומנות בחמ"ד.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתתפת בקורס "זהות יהודית באומנות יהודית עכשווית"

הקורס בתלפיות יוצא דופן, הן במישור העיוני: 'הוא מעלה סוגיות בזהות אישית ולאומית מתחילת המאה ה-19 אצל אומנים יהודים בגולה וזן בדרך שבה הם שילבו את יהדותם באומנותם תוך העלאת שאלות קיומיות ואקטואליות לימינו אנו עד לשאלות על זהות אצל אומנים עכשוויים. התלמידות מרותקות, אלו נושאים שנוגעים בהן גם, אפילו אם מדובר באומן מהאמנציפציה, והן במישור המעשי: בחירת הפץ אישי ועבודה דרכו בצילום, פיסול, ציור, כך שהתלמידה בוחרת את המדיום שאליו היא מתחברת ועושה דרך החפץ האישי שלה יצירות אומנות המתאימות לה ומאפיינות אותה ברבדים רבים.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "זהות יהודית באומנות יהודית עכשווית"

הביקור בתלפיות היה מרתק, שמענו הרצאה מדהימה והסדנאות היו ממש מעולות!

תלמידה המשתתפת בקורס "זהות יהודית באומנות יהודית עכשווית"

צומת – אומנות עכשווית מולטימודלית

שרון שפלן לור מנהלת תחום דעת אומנות חזותית
בשיתוף המכללה האקדמית בית-ברל

4 נקודות זכות

22 מורים

333 תלמידים

19 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס עוסק באומנות עכשווית כדרך להבין את המציאות שבה אנו חיים. נקודת המוצא היא השדה המולטימודלי, הכולל מגוון אמצעי מדיה ואופני תצוגה, בדגש על אומנות ישראלית ובין-לאומית. הלמידה מחולקת לשלושה כיווני מבט מרכזיים המסייעים לקרוא ולהבין אומנות עכשווית. הקורס משלב לימוד עיוני ולימוד מעשי בשיעור שווה. התלמידים נחשפים ליצירות, טקסטים, סרטונים ושיחות אומן. במקביל הם מתנסים בעבודה אישית המשלבת וידאו, צילום, סאונד ורישום. הקורס מתאים גם לתלמידי מבי"ר ומאפשר הגשה של תלקיט דיגיטלי מסכם.

מבט לעתיד

בעוד חמש שנים באקדמיה, הבוגרים ייעזרו בכלים של ניתוח וקריאה ביקורתית של יצירות וטקסטים חזותיים. הם יישמו חשיבה רבת-תחומית, הבנה של הקשרים תרבותיים, חברתיים ופוליטיים, ויכולת לחבר בין תיאוריה לפרקטיקה. נוסף על כך, ניסיון בעבודה מולטי-מודלית ובבניית תלקיט דיגיטלי ישרת אותם בלימודים, במחקר ובהצגת פרויקטים אקדמיים.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת אומנות חזותית

כמנהלת המקצוע, הקורס החדש במדרשה לאמנות בית ברל הוא בעיניי מהלך פורץ דרך שמחבר מורים ותלמידים ללב האומנות העכשווית בארץ ובעולם: אומנות מולטימודלית המשלבת וידאו, סאונד, תנועה ועוד. התוכן מרתק, וההובלה של אלונה פרידברג – מרצה מעולה ואחת האומניות הבולטות בארץ – מורגשת בכל שלב. תוצרי התלמידים מעידים כבר עכשיו על חדשנות ממשית בלימודי האומנות בארץ, וזה מרגש במיוחד. לצד הביקורים והסדנאות, תערוכת גמר ארצית צפויה לסכם את ההתנסות באופן מעורר השראה ולייצר רגע של גאווה לתלמידים, למורים ולהנהלות בתי הספר. העובדה שקורס אקדמי זה מאפשר גם לתלמידי מב"ר להשתלב בו היא פורצת דרך בפני עצמה! היכולת של התלמידים להתחבר לאחד מהמוסדות המובילים בארץ לאומנות ולדמיין עתיד אקדמי מהווה לא פחות מתיקון חברתי ואופק מלא תקווה לכולנו.

שרון שפלן לזר, מנהלת תחום דעת אומנות חזותית

כמנהלת התיכון הדמוקרטי בקריית אנו, אני מבקשת לציין את התרשמותי העמוקה מקורס האקדמיזציה "צומת אומנות עכשיו", המתקיים אצלנו השנה במגמת האומנות בליוויה של ליאת רשף. הקורס מתנהל ברצינות אקדמית לצד חופש מחשבתי. הוא מציב רף גבוה אך נגיש. התלמידים נענו לאתגר האקדמי. 17 תלמידים בחרו להשתתף בקורס מתוך עניין אמיתי ולא מתוך חובה. הנוכחות עקבית. המעורבות גבוהה והעניין רב. בחודשים האחרונים ולאורך הלמידה בקורס הציגו התלמידים תוצרים מרשימים ברמתם. כל עבודה מציגה תהליך חקר ברור, המעיד על חיבור בין חומרי הקורס לבין עולמם של התלמידים. הקורס מדגים כיצד אומנות עכשווית יכולה לשמש פלטפורמה ללמידה עמוקה, רפלקטיבית ורלוונטית. הוא מחזק עצמאות אינטלקטואלית, אחריות לתהליך ויכולת ניסוח רעיוני. מבחינתי זהו מודל ראוי לשילוב אקדמיזציה בתיכון. הרף הגבוה של קורס אקדמי המונגש לתלמידים ומעורר את סקרנותם, מאפשר העמקה משמעותית. הקורס מוכיח שתלמידים יכולים ורוצים לחשוב מורכב אם סומכים עליהם ונותנים להם כלים. אין ספק שתהליך זה מצליח עד מאוד הרבה בזכות המורה המלווה, שמעמיקה בחומר העיוני, ולצד זה מלווה באופן אישי את התלמידים בחקר ומעודדת אותם ליצירתיות וללימוד מעמיק. הקורס פתח צוהר עבור התלמידים להעמיק מתוך תשוקה למקצוע וכן חיבר אותם לעולם האקדמי וייצר רצון ועניין ללימודים גבוהים בעתיד. אני כמנהלת מוקירה צעד זה ורואה כיצד הוא תורם בצורה משמעותית לתיכון בכלל ולתלמידים בפרט.

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתתפת בקורס "צומת – אומנות עכשווית מולטימודלית"

ברמה האישית הקורס חידש לי מבחינת חשיפה לאומנים חדשים, וכמורה לאומנות הקורס מחדש ומחדד גם מבחינת מושגים ותאוריה ושם אותי

לרגע במקום של התלמיד, שנחשף לראשונה לשדה האומנות העכשווית, ההתנסות בתרגילים בהשתלמות מחדדת את מה שהתלמיד עובר. כמו כן חשוב לי לציין שההקלטות שימושיות ביותר ונותנות מענה להכנת השיעורים לתלמידים לאחר סיום ההשתלמות.

מורה שכיתה משתתפת בקורס

"צומת – אומנות עכשווית מולטימודלית"

בהתחלה לא ממש ידעתי למה לצפות, אבל מהר מאוד הקורס סקרן אותי. נחשפתי לאומנות שלא הכרתי ולמדתי להסתכל אחרת על דברים שאני רואה כל יום. השילוב בין דיבורים, סרטונים ועבודה מעשית גרם לי להרגיש שאני באמת יוצר ולא רק לומד. אהבתי שהיה מקום לדעה אישית ולמה שמעסיק אותי. הקורס פתח לי את הראש ונתן לי ביטחון לבטא את עצמי דרך אומנות.

תלמיד בקורס "צומת – אומנות עכשווית

מולטימודלית"

אנגלית: מתקדמים א', מתקדמים ב' לקראת פטור

ד"ר ציונה לוי, מנהלת אגף א' שפות
בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה

65

מורים

1445

תלמידים

53

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורסים מציעים הקניית כישורים אקדמיים מתקדמים בשפה האנגלית תוך התמקדות נרחבת בקריאה ובהבנה של טקסטים אקדמיים מורכבים, לצד פיתוח השפה הדבורה ורכישת כישורי פרזנטציה והצגה אפקטיבית. תוכנית הלימודים בנויה כך שהיא מאפשרת למשתתפים בה לבנות תשתית מדורגת ויציבה: מסיימי השלב הראשון יוכלו להשתלב בעתיד ישירות בקורס אנגלית "מתקדמים ב'", בעוד שהלומדים בקורס "מתקדמים ב'" יביאו את יכולותיהם לכדי הגעה לרמת "פטור" אקדמית מלאה. המסלול כולו מכוון להעניק לתלמידים יתרון משמעותי, ומאפשר להם לסיים את חובותיהם הפסיכומטריים באנגלית עוד במהלך לימודיהם בתיכון.

מבט לעתיד

הכלים ישמשו את התלמידים בעתיד באקדמיה בקריאה של טקסטים אקדמיים ושאר מיומנויות הנדרשות כדי לשלוט בשפה האנגלית. זוהי הזדמנות נדירה לעשות את זה כבר בתיכון. כמו כן, הסיכויים להצלחה באקדמיה גבוהים הרבה יותר. נוסף על כך, הם יהיו בעלי יכולות חשיבה ביקורתית, כישורי ניהול זמן והיכרות עם מוסכמות שיח אקדמי שיקלו על השתלבותם בלימודים באוניברסיטה, מתוך ביטחון עצמי באסטרטגיות הלמידה הנדרשות לתפקוד עצמאי בסביבה אקדמית תובענית.

נקודת מבט מנהלת אגף א' שפות

תוכנית האקדמיזציה באנגלית היא יוזמה איכותית, רצינית ובעלת השפעה משמעותית הן על המורים והן על התלמידים שבחרו להשתתף בה. רמת התמיכה ושיתוף הפעולה מצד האוניברסיטה הפתוחה מעיד על תשתית ארגונית יציבה ועל ליווי מקצועי עקבי – גורם קריטי במיוחד בשנת פיילוט מאתגרת. למרות העומס והקשיים האובייקטיביים למורים ולתלמידים, ישנה מעטפת המאפשרת יישום בפועל והצלחה למתמידים. נוסף על כך, ניכר כי התלמידים אינם רוכשים רק ידע לשוני אלא גם כלים להתמודדות עם למידה אקדמית, מיומנויות חשיבה והרגלי למידה דיגיטלית, דבר המצביע על התאמה אמיתית למטרת התוכנית – הכנה ללימודים אקדמיים ולקבלת פטור אנגלית באקדמיה. השתלמויות המורים יצרו קהילה מקצועית ארצית, המהווה מנוף משמעותי לפיתוח מקצועי בתחום הוראת האנגלית האקדמית במסגרת התיכון. למרות פרישתם של מספר בתי ספר במהלך התוכנית ואף על פי שעדיין אין לנו נתונים מדויקים על הישגים כי מדובר בשנת פיילוט ראשונה, ניתן לומר כי מהשטח עולה תמונה חיובית של איכות ומקצועיות בקרב מורים ותלמידים שנכנסו לתוכנית והתמידו בה.

ד"ר ציונה לוי, מנהלת אגף א' שפות

ד"ר טובה, נדיה, אולגה, מרגרט ושושי היקרות, אנו באמצע תהליך האקדמיזציה, ואני מרגישה שחשוב לנצל הזדמנות זו כדי להודות לכן. תודה על המקצועיות, הסבלנות, התמיכה והנכונות להושיט יד לעזרה בתוכנית פיילוט כה מאתגרת ומוערכת. כידוע לכן, אני מורה לאנגלית המלמדת את שני הקורסים, ולמרות עומס העבודה הכבד והקשיים שבדרך, אני מצליחה להתמודד בזכותכן. גם התלמידים שלי וגם אני הרווחנו כלים משמעותיים – כלים יקרי ערך להתמודדות עם למידה ברמה האקדמית. כל מערכת התמיכה של האוניברסיטה הפתוחה, יחד עם הגורמים המסייעים ממשד החינוך, זמינים תמיד ומספקים עזרה בצורה נעימה ומקצועית ביותר. קורסי ה-PD, בין אם פנים מול פנים ובין אם דרך הזום, נתנו לי את ההזדמנות לפגוש מורים מקצועיים וערכיים מכל רחבי הארץ, שחולקים חוויות, אתגרים ופתרונות לקשיים שאנו מתמודדים איתם יחד. אני מצפה להמשיך את הלמידה המתגרת והמעשירה הזו עד סוף השנה. אודה לכם אם תוכלו להעביר מייל זה למנחים שלכם. מגיע לכם באמת שהם ישמעו לא רק על האתגרים, אלא יקבלו גם מילים חמות וחיוניות. תודה אחרונה לד"ר ציונה לוי שהגתה את רעיון האקדמיזציה והפיצה את הפרויקט הזה הלכה למעשה בכל רחבי הארץ.

בברכה והערכה,

חנה אלפסי, מורה מתיכון קוגל, חולון, שכיתתה משתתפת בקורס "אנגלית: מתקדמים א', מתקדמים ב' לקראת פטור"

התוכנית באנגלית מעלה את הרמה האקדמית של לימודי האנגלית בבית הספר וחושפת את התלמידים לציפיות אמיתיות ברמת האוניברסיטה עוד בתיכון. התוכנית מעניקה לתלמידים בעלי מוטיבציה הזדמנות חשובה לפתח מיומנויות קריאה, כתיבה ולמידה עצמאית אקדמית, כמו גם כישורי הצגה בעל פה באנגלית – מה שמגביר את ביטחונם ואת מוכנותם להשכלה גבוהה. נוסף על כך, שיתוף הפעולה עם האוניברסיטה והתמיכה ממערכת החינוך יוצרים חוויית למידה משמעותית המחזקת הן את התלמידים והן את הצמיחה המקצועית של המורים המעורבים.

מנהל שכיתה מבית ספרו משתתפת בקורס "אנגלית: מתקדמים א', מתקדמים ב' לקראת פטור"

הקורס היה ממש מעניין. ההסברים היו ברורים ועזרו לי להבין דברים. האווירה בשיעורים הייתה נעימה, וזה גרם לי להשתתף יותר. אני מרגישה שלמדתי הרבה וקיבלתי כלים שיעזרו לי בהמשך.

תלמידה בקורס "אנגלית: מתקדמים א', מתקדמים ב' לקראת פטור"

המוח – המכונה המופלאה מכולן

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה
בשיתוף אוניברסיטת תל אביב

2

נקודות זכות

11

מורים

281

תלמידים

11

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס "המוח – המכונה המופלאה מכולן" הוא מסע מחקר שובה לב אל תוך המוח שלנו, שמגדיר את מי שאנחנו. בהנחייתם של פרופ' יוסי יובל ופרופ' יניב אסף, חוקרים בכירים בתחום זה, הקורס חושף את הקשר בין המבנה העצבי של המוח לבין תפקוד, התנהגות וקוגניציה. בקורס לומדים להכיר את מערכת העצבים מהנירון הבודד והאותות החשמליים שלו, דרך מבנה המוח (נוירואנטומיה), ועד לתהליכי למידה, זיכרון, קבלת החלטות וקידוד עצבי. התלמיד נחשף לחזית המחקר במדעי המוח ורוכש ידע בסיסי, המאפשר הבנה של מחלות נוירודגנרטיביות והשפעות פרמקולוגיות (סמים). הקורס נותן מענה לשאלות מרכזיות כמו "מה מיוחד במוח האנושי?" או "מה זו למידה?", ומעניק לתלמידים כלים יישומיים לניתוח מדעי. התוכנית כוללת לימוד עצמאי מתוקשב של הקורס תוך שילוב שיעורים מונחים בכיתה וליווי צמוד של מורה הביולוגיה. בתום הלימודים התלמידים נבחנים בבחינה אקדמית באוניברסיטה. תלמידים שעברו את ציון הסף האקדמי משיגים שתי נקודות זכות אקדמיות (נק"ז) ולכלל התלמידים הציון משתלב כמרכיב משמעותי בציון הבגרות בביולוגיה למתמחים (27% כאשר לחישוב הציון האוניברסיטאי מקבלים תוספת של 10 נקודות). הקורס אף משתתף במסלול הקבלה החכם של אוניברסיטת תל אביב, המעניק אפשרות להתקבל לאוניברסיטה ללא בחינה פסיכומטרית.

מבט לעתיד

כבוגרי התוכנית, התלמידים יגיעו לאקדמיה מצוידים במיומנויות חשיבה ולמידה עצמאית ברמה אקדמית גבוהה, ובעיקר בתחושת מסוגלות עצמית להתמודדות עם אתגרי הקמפוס. הסטודנטים המתחילים ייהנו מ-2 נקודות זכות אקדמיות (נק"ז) "בכיסם", שיקצרו את דרכם לתואר, וממידע מעמיק בנוירואנטומיה, קוגניציה והתנהגות, שיספק להם יסודות איתנים למגוון רחב של תחומים באקדמיה (מדעי החיים, רפואה, פסיכולוגיה). כל אלו יבטיחו קליטה קלה יותר ומוטיבציה גבוהה יותר לסיום לימודים אקדמיים בהצלחה.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת ביולוגיה

בתוכנית 'סמסטר ראשון כבר בתיכון' קיימת דרישה בלתי מתפשרת להגיש כיתה שלמה למסלול. התרגשנו לראות כיצד מודל זה מאפשר גם לתלמידים בעלי אתגרים בלמידה להיחשף לקורס האקדמי, לעמוד בו בהצלחה, ולצבור נקודות זכות אקדמיות. עבור תלמידים אלו, הכניסה בשערי האוניברסיטה, קבלת מעמד סטודנט וחווית ההצלחה, מייצרות תחושת מסוגלות עצמית ותקווה אקדמית שלא הייתה מתאפשרת לולא התוכנית הייחודית הזו.

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה

המקצוע אשר נהנתי ממנו הכי הרבה לאורך השנה הוא מקצוע הביולוגיה. החומר הינו מעניין ביותר והלמידה אינה מאתגרת יתר על המידה. קורס המוח אשר עשינו במסגרת הלימודים היה מרתק ושימש תוספת מעולה על תוכן הלימודים הרגיל.

תלמיד י"ב מתיכון עירוני א' לאומנויות ת"א המשתתף בקורס "המוח – המכונה המופלאה מכולן"

השותפות העמוקה שאנו בונים בין משרד החינוך לאקדמיה מקבלת ביטוי משמעותי בקורס העוסק במכונה הנפלאה מכולן. כמדריכה ארצית, אני רואה במורים המשתתפים בהכשרה זו כחלוצים המובילים את תלמידיהם לחקירת ה'מכונה' המורכבת ביותר ביקום. דרך הבנת המבנה האנטומי, התהליכים העצביים והקשר בין גוף לנפש, המורים מעניקים לתלמידים לא רק ידע אקדמי איכותי, אלא גם את הכלים להפוך ללומדי המאה ה-21 – סקרנים, בעלי חשיבה ביקורתית ומוזעות עצמית גבוהה. זוהי שליחות אמיתית לסלול עבורם נתיב אקדמי כבר בשלב התיכון, בתוך תחום המהווה את חזית המדע.

שירי מסה, מדריכה ארצית תחום דעת ביולוגיה

הדבר הלימודי החשוב ביותר לדעתי שלמדתי השנה הוא הקורס מוח באוניברסיטה תל אביב. זה הנושא הכי מעניין שלמדתי השנה. אני יודעת את החומר ואני מצליחה להסתכל על סיטואציות שונות ב"עיניים ביולוגיות". הכי נחמד זה לדעת איזה חלק במוח עושה מה.

תלמידת י"ב מתיכון עירוני א' לאומנויות ת"א המשתתפת בקורס "המוח – המכונה המופלאה מכולן"

מבין כל מה שלמדנו בתיכון אני מרגישה שהנושא הכי רלוונטי לחיים שלי היה ביולוגיה, בשנתיים האחרונות במגמת ביולוגיה הבנתי מה אני רוצה לעשות בעתיד, ולא רק מבחינת מקצוע אלא גם מבחינת שירות לאומי. זה עזר לי להבין כמה אני מתעניינת ברפואה ובמדעי המוח ובזכות השיעורים של המורה לביולוגיה וספציפית הביקורים באוניברסיטת תל אביב, הבנתי לאן אני רוצה להגיע בשנים הקרובות.

תלמידת י"ב מתיכון עירוני א' לאומנויות ת"א המשתתפת בקורס "המוח – המכונה המופלאה מכולן"

רגע משמעותי של הצלחה שחוויתי היה בכגרות האוניברסיטאית בביולוגיה בנושא המוח. ניגשתי אליה בחשש – זה לא נושא שגרתי ולא הגיע לי בקלות. אבל בסוף, בזכות התמדה, קיבלתי ציון ששיקף את כל מה שלמדתי. זה חיזק לי את ההבנה שהשקעה משתלמת באמת.

תלמיד י"ב מתיכון עירוני א' לאומנויות ת"א המשתתף בקורס "המוח – המכונה המופלאה מכולן"

מחשבות נוספות בעקבות "המוח – המכונה המופלאה מכולן"

שנת תשפ"ה הייתה השנה הראשונה שבה ניגשו לבחינה האקדמית תלמידים מ-14 בתי ספר נבחרים מכל רחבי הארץ. לאור הצלחת המהלך הקורס ממשיך גם השנה עם קבוצת מורים איכותית לצד ליווי צמוד של צוות הקורס ותוכנית ההכשרה של "סמסטר ראשון כבר בתיכון". הצלחת התוכנית טמונה בשותפות המקצועית ובשיח ההדדי שנרקם בין השטח לאקדמיה.

הקשר הרציף והפורה עם צוות אוניברסיטת תל אביב (TAU-OUT), מרצי הקורס ועוזריהם, מייצר ממשק עבודה משותף הכולל איסוף נתונים מהשטח ופיתוח חומרי למידה ותירגול שמותאמים לתלמידים המשתתפים בתוכנית. הפתיחות של הצוות האקדמי לצרכים העולים מהכיתות והמענה המקצועי המהיר מאפשרים דיוק מתמיד של תהליכי הלמידה וההוראה.

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה

יורסים, ואיך מנצחים אותם?

יורסים, ואיך מנצחים אותם?

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה
בשיתוף אוניברסיטת תל אביב

2

נקודות זכות

105

מורים

2302

תלמידים

100

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס "יורסים, ואיך מנצחים אותם?" הוא מסע מרתק אל תוך עולמם של נגיפים ומערכת ההגנה המופלאה של גופנו. בהנחיית מרצה הקורס, פרופ' גרשוני, חוקרים אקדמיים בכירים ואפילו זוכי נובל, הקורס מספק לתלמידים רקע בסיסי בביולוגיה של התא כדי להבין כיצד יורסים מדביקים תאים, משתלטים עליהם וגורמים למחלות. במהלך הקורס התלמידים לומדים להכיר את מערכת ההגנה של גוף האדם ואת סוד הצלחתה בהשמדת הפולשים הזרים. תלמידים שנרשמים לקורס זה רוכשים ארגז כלים של ידע מעשי חשוב, המאפשר הבנה מעמיקה של תהליכי זיהום, השגת חסינות ואיך חיסונים פועלים. מטרת הקורס המרכזית היא לחשוף את התלמידים למדע העדכני בתחום ולהעניק להם כלים לקבלת החלטות מושכלות בכל הקשור לבריאות הציבור ולחיסונים. התוכנית כוללת לימוד עצמאי מתקדם של הקורס תוך שילוב שיעורים מונחים בכיתה וליווי צמוד של מורה הביולוגיה. בתום הלימודים, התלמידים נבחנים בבחינה אקדמית באוניברסיטה. תלמידים שעברו את ציון הסף האקדמי משיגים שתי נקודות זכות אקדמיות (נק"ז) ולכלל התלמידים הציון משתלב כמרכיב משמעותי בציון הבגרות בביולוגיה למתמחים (27% כאשר לחישוב הציון האוניברסיטאי מקבלים תוספת של 10 נקודות). הקורס אף משתתף במסלול הקבלה החכם של אוניברסיטת תל אביב, המעניק אפשרות להתקבל לאוניברסיטה ללא בחינה פסיכומטרית.

מבט לעתיד

כבוגרי התוכנית, התלמידים יגיעו לאקדמיה מצוידים במיומנויות חשיבה ולמידה עצמאית ברמה אקדמית, ובעיקר בתחושת מסוגלות עצמית להתמודדות עם אתגרי הקמפוס. הסטודנטים המתחילים ייהנו מ-2 נקודות זכות אקדמיות (נק"ז) "בכיסם", שיקצרו את דרכם לתואר, וממידע מעמיק בביולוגיה של התא ובמערכת החיסון שיספק להם יסודות איתנים לקורסים מתקדמים במדעי החיים והרפואה. כל אלו מבטיחים קליטה קלה יותר ומוטיבציה גבוהה יותר לסיום לימודים אקדמיים בהצלחה.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת ביולוגיה

בתוכנית 'סמסטר ראשון כבר בתיכון' קיימת דרישה בלתי מתפשרת להגיש כיתה שלמה למסלול. מרגש לראות כיצד מודל זה מאפשר גם לתלמידים בעלי אתגרים בלמידה להיחשף לקורס האקדמי, לעמוד בו בהצלחה, ולצבור נקודות זכות אקדמיות. עבור תלמידים אלו הכניסה בשערי האוניברסיטה, קבלת מעמד סטודנט וחווית ההצלחה, מייצרות תחושת מסוגלות עצמית ותקווה אקדמית שלא הייתה מתאפשרת לולא התוכנית הייחודית הזו.

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה

מבחינה אקדמית, הקורס שהשפיע עליי יותר מכל היה קורס "יורוסים" במגמת ביולוגיה. הלמידה בקורס לא רק חיברה אותי לתחום שאני שואפת לעסוק בו בעתיד, אלא גם גרמה לי להבין עד כמה אני מסוגלת להעמיק וליהנות מהתהליך.

תלמידה מתיכון "השלום", מצפה רמון, המשתתפת בקורס "יורוסים, ואיך מנצחים אותם?"

הקורס העוסק בעולם הנגיפים ובמערכת החיסון הוא דוגמה מובהקת להכשרה פדגוגית מעמיקה המעניקה סיפוק מקצועי אדיר. הממשק שנוצר כאן בין משרד החינוך לאוניברסיטאות מאפשר למורים ולתלמידים לחבור יחד בלימוד מעמיק על התרבות נגיפית ועל חזית המאבק המדעי בהם. המורים בתכנית הופכים למנטורים המעודדים למידה עצמאית ומסוגלות גבוהה, כשהם מנגישים חומר אקדמי מורכב בצורה רלוונטית ומרתקת.

שירי מסה, מדריכה ארצית תחום דעת ביולוגיה

כששמעתי על התכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" בפעם ראשונה אמרתי "אני עומד להיכשל בכגרות בגלל שאני שפן נסיונות" ועם המיינדסט הזה הגעתי ובהתחלה לא הצלחתי להקשיב למורה והייתי בטוח שאכשל, בסופו של דבר הגעתי למבחן וקיבלתי 80. סוד ההצלחה שלי היה המורה בכיתה שעזר לנו והכין אותנו לבחינה.

תלמיד בקורס "יורוסים, ואיך מנצחים אותם?"

מבין כל מה שלמדתי בתיכון הקורס שהכי היה לי רלוונטי לחיי האישיים לדעתי היה הקורס "יורוסים ואיך מנצחים אותם?" שלמדתי במסגרת מגמת ביולוגיה באוניברסיטת תל אביב. ההתנסות במגמה שינתה לי את תפיסת העולם בנוגע לגורמי מחלות ולחיסונים. אם הייתי צריכה להנחות תלמידה צעירה אשר שוקלת לבחור במגמת ביולוגיה הייתי ממליצה לה ללכת על זה ובגדול, ממש נהניתי ללמוד את החומר ואני חושבת שהוא העשיר את הידע שלי בכל כך הרבה תחומים שונים.

תלמידה מתיכון "השלום", מצפה רמון, המשתתפת בקורס "יורוסים, ואיך מנצחים אותם?"

ההשתתפות בתכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" היתה המתנה שלי לעצמי השנה. בזכות התכנית, תלמידיי נחשפו לאקדמיה האמיתית לא "לילדים" ולא לנוער... אני בטוחה שבשנה הבאה הביקוש יעלה. בזכות ההשתתפות בתכנית החלטתי להשאר בהוראה, כי אני רואה כמה תלמידיי נהנים ללמוד ומאושרים אז החלטתי להמשיך.

מורה שכיתתה משתתפת בקורס "יורוסים, ואיך מנצחים אותם?"

מחשבות נוספות בעקבות "יירוסיים, ואיך מנצחים אותם?"

תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" בביולוגיה מציגה מגמת צמיחה משמעותית המעידה על היותה מענה פדגוגי מבוקש ואיכותי עבור בתי הספר. מה שהחל כפייולט מצומצם בשנת תשפ"ד עם 7 בתי ספר ו-138 תלמידים בלבד, זינק בשנת תשפ"ה להיקף של כ-90 בתי ספר וכ-2000 תלמידים, והשנה אנו גאים בפריסה רחבה של 106 בתי ספר וכ-2300 תלמידים המייצגים את המגזר היהודי והערבי כאחד.

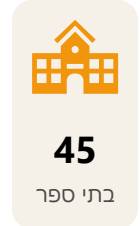
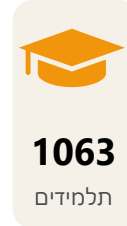
קיימת הלימה גבוהה בין תוכני הקורס "יירוסיים, ואיך מנצחים אותם?" לבין תוכני תוכנית הלימודים בביולוגיה לבגרות. הלימה זו מאפשרת העמקה מדעית רלוונטית כחלק מההכנה לבחינת הבגרות בביולוגיה. עוצמת התוכנית טמונה בשותפות המקצועית ושיח ההדדי שנרקם בין השטח לאקדמיה. הקשר הרציף והפורח עם מרצה הקורס, פרופ' גרשוני, וצוות אוניברסיטת תל אביב (TAU-OUT), מייצר ממשק עבודה משותף הכולל מפגשי משוב משותפים למרצה, לצוות TAU-OUT ולמורים המלמדים בשטח. הפתיחות של הצוות האקדמי לצרכים העולים מהכיתות, והמענה המקצועי המהיר מאפשרים דיוק מתמיד של תהליכי הלמידה וההוראה.

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה

רבייה מינית – ממולקולות עד פילים

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה
בשיתוף האוניברסיטה העברית בירושלים

תיאור הקורס

הקורס הוא מסע אבולוציוני מרתק שחושף את המורכבות והמסתורין של הרבייה המינית, המנגנון המניע את עולם החי והצומח. הקורס בהנחיית פרופ' מיכאל ברנדייס וד"ר מיכל רמות ייחודי בכך שצולם כולו בשטח – בערבות אפריקה, בים ובמעבדות – ומציע חוויית למידה יוצאת דופן ומפגש בלתי אמצעי עם הטבע. הלימוד מתחיל בבסיס המולקולרי (מיזזה ויצירת תאי מין), וממשיך אל הניגוד הבסיסי והמרתק בין זכרים לנקבות, המעצב את הצורה וההתנהגות ביצורים שונים. התלמידים הלומדים את הקורס מפתחים ראייה רחבה, ביקורתית והתפתחותית, המאפשרת לחבר בין תהליכים מולקולריים להתנהגותם של פילים וג'ירפות. היתרון העצום בלימוד הקורס הוא ההנאה הפשוטה שבפגישה עם הטבע בכל כך הרבה רבדים ורמות ארגון שונות באופן מורכב ופשוט בו זמנית. התוכנית כוללת לימוד עצמאי מתוקשב של הקורס תוך שילוב שיעורים מונחים בכיתה וליווי צמוד של מורה הביולוגיה. בתום הלימודים התלמידים נבחנים בבחינה אקדמית באוניברסיטה. תלמידים שעברו את ציון הסף האקדמי משיגים שתי נקודות זכות אקדמיות (נק"ז) ולכלל התלמידים הציון משתלב כמרכיב משמעותי בציון הבגרות בביולוגיה למתמחים (27% כאשר לחישוב הציון האוניברסיטאי מקבלים תוספת של 10 נקודות).

מבט לעתיד

כבוגרי התוכנית, התלמידים יגיעו לאקדמיה מצוידים במיומנויות חשיבה ולמידה עצמאית ברמה אקדמית, ובעיקר בתחושת מסוגלות עצמית להתמודדות עם אתגרי הקמפוס. הסטודנטים המתחילים ייהנו מ-2 נקודות זכות אקדמיות (נק"ז) "בכיסם", שיקצרו את דרכם לתואר, וממידע מעמיק רחב-היקף המקשר באופן ייחודי בין עקרונות התורשה והאבולוציה למבנים והתנהגות בטבע. החשיפה לטבע על כלל רבדיו, כפי שצולמה בקורס, מחדשת את חדות הלמידה והסקרנות, ומעניקה לא רק את הבנת העולם, אלא גם היכרות וחיבור עצמי אותנטי. כל אלו מבטיחים קליטה קלה יותר ומוטיבציה גבוהה יותר לסיום לימודים אקדמיים בהצלחה.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת ביולוגיה

מרגש לראות את העמקת השותפות שנבנית בין משרד החינוך לבין האקדמיה. המורים שמשתתפים בתוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" עוברים הכשרה מקצועית ופדגוגית מעמיקה, שמעניקה להם סיפוק מקצועי אדיר ומאפשרת להם להוביל את תלמידיהם להיות לומדי המאה ה-21 – עצמאיים, סקרנים ובעלי מסוגלות עצמית גבוהה. השותפות האסטרטגית שנרקמה בין המשרד לאוניברסיטאות, ויצירת משקי עבודה רחבים המולידים 'תעודות בגרות אקדמיות', הם לא רק הישג מקצועי, אלא שליחות שסוללת נתיב חדש ומבטיח לדור העתיד.

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה

מרגש לראות את העמקת השותפות שנבנית בין משרד החינוך לבין האקדמיה. המורים שמשתתפים בתכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" עוברים הכשרה מקצועית ופדגוגית מעמיקה, שמעניקה להם סיפוק מקצועי אדיר ומאפשרת להם להוביל את תלמידיהם להיות לומדי המאה ה-21 – עצמאיים, סקרנים ובעלי מסוגלות עצמית גבוהה. השותפות האסטרטגית שנרקמה בין המשרד לאוניברסיטאות, ויצירת ממשקי עבודה רחבים המולידים 'תעודות בגרות אקדמיות', הם לא רק הישג מקצועי, אלא שליחות שסוללת נתיב חדש ומבטיח לדור העתיד.

שירי מסה, מדריכה ארצית תחום דעת ביולוגיה

האמת? בהתחלה זה הרגיש כמו לקפוץ למים עמוקים מאוד. החומר האקדמי היה שונה מכל מה שהכרתי, והיו רגעים של קושי אמיתי שבהם חשבתי שאולי זה 'גדול עליי'. אבל כאן נכנס המקום של המורה שלי. היא הנחתה אותנו צעד אחר צעד איך ללמוד. הליווי הצמוד שלה והביטחון שהיא נטעה בנו לאורך כל הדרך, הם אלו שעשו את ההבדל.

תלמידה בקורס "רבייה מינית – ממולקולות עד פילים"

זו חוויה של למידה אחרת גם לתלמידים וגם למורה. זו הפעם הראשונה שלמדתי לשחרר ולתת לתלמידים להיות ולהרגיש סטודנטים לכל דבר ועניין. אני התאהבתי בלמידה של הקורס, הייתי מרותקת, פשוט פרחתי – וזה עבר לתלמידים. השיא היה במבחן שהתלמידים התרגשו להיבחן בו יחד עם סטודנטים אמיתיים.

מורה שכיתתה משתפת בקורס "רבייה מינית – ממולקולות עד פילים"

תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" מייצגת לא רק הישג לימודי גרידא; זוהי הצהרת כוונות על החזון הפדגוגי והערכי של בית הספר. אנו גאים להעניק לתלמידינו הזדמנות יוצאת דופן לחשיפה אקדמית ממשית, הכוללת התנסות בלמידה גבוהה והיבחות בין כותלי האוניברסיטה בדרך להשגת 'תעודת בגרות אקדמית'. אין סיפוק גדול מלראות את הגאווה בעיני ההורים, המעריכים את ההזדמנות הייחודית ואת הכלים היוקרתיים שבית הספר מעניק לילדיהם כנקודת זינוק לעתיד. לצד זאת, התוכנית מהווה מנוע משמעותי להתפתחות המקצועית של צוות המורים, שזוכים להרחיב את אופקיהם, להוביל פדגוגיה חדשנית ולהפוך למנטורים אקדמיים. זוהי שותפות שמעלה את רמת המצוינות של המוסד כולו ומכינה את בוגרינו, הלכה למעשה, לאתגרי המחר.

מנהל שכיתה מבית ספרו משתפת בקורס "רבייה מינית – ממולקולות עד פילים"

מחשבות נוספות בעקבות "רבייה מינית – ממולקולות עד פילים"

שנת הלימודים תשפ"ו מציינת אבן דרך חשובה בתוכנית עם הצטרפותה של האוניברסיטה העברית למערך "סמסטר ראשון כבר בתיכון". הקורס "רבייה מינית ממולקולות עד פילים", מרחיב את מגוון ההזדמנויות עבור תלמידי הביולוגיה, ומעמיק את השותפות בין מערכת החינוך למוסדות האקדמיים המובילים בישראל. קיימת הלימה גבוהה בין תוכני הקורס לבין תוכני תוכנית הלימודים בביולוגיה לבגרות.

הלימה זו מאפשרת העמקה מדעית רלוונטית כחלק מההכנה לבחינת הבגרות בביולוגיה. שיתוף פעולה הדוק ופורה מתקיים עם מרצה הקורס וצוות האוניברסיטה העברית. הדיאלוג המקצועי כולל מפגשים ייחודיים עם המורים המלמדים, ובמסגרתם מפגין המרצה קשיבות רבה ורצון עז לקבל משוב מהשטח. מעורבות זו באה לידי ביטוי גם בעיצוב מבנה הבחינה במטרה להתאימה בצורה מיטבית ללומדים ולמיומנויות הנדרשות מהם. הליווי האקדמי הצמוד מבטיח כי המורים והתלמידים יזכו לתמיכה מקצועית ופדגוגית ככל האפשר.

ד"ר אירית שדה, מנהלת תחום דעת ביולוגיה

סוגיות סביבתיות נבחרות

אלי דורי, מנהל תחום דעת גיאוגרפיה, אדם וסביבה
בשיתוף אוניברסיטת בר-אילן

תיאור הקורס

קורס סוגיות סביבתיות נבחרות במחלקה לסביבה, תכנון וקיימות באוניברסיטת בר-אילן נבחר לתוכנית סמסטר ראשון בתיכון. זהו קורס הכולל סיורי שטח ועוסק בסוגיות האקטואליות ביותר בנושאי איכות הסביבה, קיימות ופיתוח בר-קיימה. הקורס נשען על בסיס ידע רחב ומיומנויות המותאמים במדויק לתלמידי מגמת גיאוגרפיה, אדם וסביבה. במהלך הקורס יצאו תלמידי כיתות י"א לשלושה סיורים שעסקו בנושאים: זיהום ושיקום נחלים, אנרגייה מתחדשת בישראל, זיהום קרקע, פסולת וצרכנות נבונה, קיימות ועוד, וזאת לאחר העמקה בהרצאות הכנה מקוונות בנושאים השונים. תלמידי התוכנית נחשפו לבעיות הסביבתיות ולדרכי ההתמודדות איתן, הגישו דוחות סיור, ובסיום השנה נבחנו בבחינה אקדמית מסכמת. התלמידים הביעו סקרנות רבה, התרגשות מהלמידה בשטח ותחושת מסוגלות חדשה בהתמודדות עם קורס אקדמי.

מבט לעתיד

במבט לעתידים של הבוגרים הצעירים, הקורס יקנה ראשיתה של מודעות אזרחית ועולמית חשובה ביותר, שמירה על הסביבה וקידום ערכי קיימות ופיתוח בר-קיימה. התלמידים, שנחשפו לבעיות הסביבתיות ולפתרונות המוצעים, ישתלבו בעולם המבוגרים עם ידע ומיומנויות שרכשו במהלך הקורס.

נקודת מבט מנהל תחום דעת גיאוגרפיה, אדם וסביבה

הדבר שריגש אותי ביותר הוא יום הבחינה בקמפוס האוניברסיטה שהתלמידים הגיעו אליו לאחר תהליך ארוך, יסודי ומקצועי שהובילו אנשי הסגל האקדמי בהנחיית המורים. נהנית מתחושת הסיפוק של התלמידים מהתהליך שהם עברו ומהיכולות שהם גילו במהלך הסמסטר ובסיומו.

אלי דורי, מנהל תחום דעת גיאוגרפיה, אדם וסביבה

הם נרגשים וחוששים. חיבוק מחזק, תזכורת עכורם להאמין בעצמם, וכל אחד הולך לכיתת הבחינה שלו בדממה; אפשר לחוש את המתח באוויר. שעתיים וחצי לאחר מכן הם מתחילים להגיע אליי בטטופים, מחויכים, רגועים יותר אך עדיין נרגשים, משווים תשובות... אנחנו חוברים לשאר משתתפי התוכנית ונכנסים לטקס הסיום. אחת מנשות הצוות מזרזת אותם: 'כל הסטודנטים פנימה!'. אחד התלמידים מסתובב אליי ושואל: 'אלה אנחנו?', 'כן, אתם הסטודנטים!'. אני עונה. הוא מחייך ואני מרגישה שנוספו לי עוד כמה סנטימטרים לגובה מנחת וגאווה – בהם, בבית הספר, ובכל מי שהאמין וראה שצומח לנו כאן דור מצוין!

מורה שכיתה משתפת בקורס "סוגיות סביבתיות נבחרות"

אני רוצה שתהיה לי בגרות, אני רוצה ללמוד באוניברסיטה.
תלמידה בקורס "סוגיות סביבתיות נבחרות"

כותבת המורה: 'וזו תלמידה שהיה קשה להזיז אותה מהתבוננות ריקה במסך הטלפון...'

בימי שואה ופקודה

ד"ר אדי בן זאב, מנהל תחום דעת היסטוריה – הגבר
בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה

6

נקודות זכות

7

מורים

81

תלמידים

6

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס בוחן את תקופת הרייך השלישי מנקודת מבט היסטוריוגרפית. במהלכו עולות לדיון שאלות מתודולוגיות, ונבחנים גבולות הזמן והמרחב הרלוונטיים לאירועי השואה. בתוך כך עולות לדיון שאלות הנוגעות לגורלם של קיבוצי היהודים מחוץ לאירופה ולהחלת המונח שואה בנוגע אליהם. הקורס מציג את הרקע לעליית הנאצים לשלטון ואת התפתחות רדיפות היהודים בגרמניה ובארצות שכבשו הנאצים, ובוחן את מקומו של היטלר בהשוואה לשליטים דיקטטורים אחרים. בקורס מוצגות גישות היסטוריוגרפיות שונות בעניין שאלת התגבשות ההחלטה על רצח היהודים – האם מדובר בתוכנית שהתעצבה מראש או בהתפתחות שהייתה פרי הנסיבות? האם מדובר ביוזמות מקומיות מלמטה או בהחלטה מלמעלה של ראש שרשרת הפיקוד? הקורס מציע התמקדות בסוגיות חברתיות, תרבותיות ופסיכולוגיות, מציג את מקומה וזרכה של ההנהגה היהודית ואת גילויי העמידה וההתנגדות. הקורס מפתח אצל הלומדות והלומדים מיומנויות חשיבה מסדר גבוה ואת היכולת לנתח, להתבטא ולנסח ברמה אקדמית.

מבט לעתיד

התמודדות עם טקסטים, יכולת אבחנה, השוואה, יכולת לטעון טענות מבוססות ידע ומחקר.

נקודת מבט מנהל תחום דעת היסטוריה – הגבר

מה שריגש אותי היה לראות כיצד תלמידים מתכגרים אל תוך עולם האקדמיה, ומתחילים לשאול שאלות כלליות שמעסיקות חוקרים של ממש.

ד"ר אדי בן זאב, מנהל תחום דעת היסטוריה – הגבר

הפנמתי את ההשפעה האדירה של הקורס כשבוגרי הקורס בתשפ"ה יישמו את המתודה המחקרית על מקרה בוחן שונה.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "בימי שואה ופקודה"

תוכנית שמצעידה את בית הספר קדימה!!!

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתתפת בקורס "בימי שואה ופקודה"

קיבלתי כלים שילוו אותי להמשך הלמידה של מקצועות נוספים.

תלמיד בקורס "בימי שואה ופקודה"

המזרח התיכון בין שתי מלחמות עולם

מוחיי אלדין מורשד, מנהל תחום דעת היסטוריה בחברה הערבית
בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה

6 נקודות זכות

78 מורים

1668 תלמידים

78 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס "המזרח התיכון בין שתי מלחמות העולם" עסק בניתוח מעמיק של התהליכים הפוליטיים, החברתיים והכלכליים שעיצבו את האזור בשנים 1918-1939, והוא נלמד במסגרת האוניברסיטה הפתוחה. במהלך הקורס בחנו המשתתפים את קריסת האימפריה העות'מאנית, עליית המנדטים האירופיים, גיבוש התנועות הלאומיות הערביות והיהודיות, והתגבשות הסדר האזורי החדש שעמד בבסיס ההתפתחויות במאה ה-20. הפעילות המרכזית בקורס שילבה למידה מבוססת מקורות, ניתוח מסמכים היסטוריים, עבודת חקר על דמויות ואירועי מפתח, ודיונים מונחים על מעורבות המעצמות ועל תהליכי שינוי בחברות המקומיות.

ייחודו של הקורס בא לידי ביטוי בשילוב בין הקניית ידע היסטורי רחב לבין פיתוח מיומנויות של חשיבה ביקורתית, אוריינות מידע וניתוח רב-ממדי של אירועים מורכבים. לתלמידים היה ערך מוסף משמעותי: הם למדו להבין את הקשרים בין עבר והווה, לזהות נקודות מבט שונות ולעבד מידע בצורה מעמיקה, ובכך פיתחו יכולת לבחון סוגיות אזוריות עכשוויות מתוך פרספקטיבה היסטורית מבוססת.

מבט לעתיד

בעוד חמש שנים, כבוגרים באקדמיה, ילוו את התלמידים הכלים שהם פיתחו בקורס: היכולת לנתח מקורות היסטוריים באופן ביקורתי, להצליב מידע ולאתר הטיות; מיומנות לבנות טיעון מבוסס-ראיות; ויכולת להבין תהליכים אזוריים מורכבים בפרספקטיבה רחבה. מיומנויות אלה יאפשרו להם להשתלב במחקר, להתמודד עם מאמרים אקדמיים מורכבים, ולהציג עבודות ודיונים ברמה גבוהה.

נקודת מבט מנהל תחום דעת היסטוריה בחברה הערבית

הדבר שהכי ריגש אותי בקורס היה לראות כיצד תלמידים שלא הכירו לעומק את ההיסטוריה של המזרח התיכון הפכו בתוך זמן קצר ללומדים ביקורתיים, סקרנים ובטוחים ביכולת שלהם לנתח תהליכים מורכבים.

הפתיע אותי במיוחד לראות כיצד העבודה עם מקורות ראשוניים והדיונים המונחים אפשרו להם לזהות בעצמם קשרים בין אירועי העבר לבין סוגיות אקטואליות – בצורה בוגרת, שקולה ומעמיקה. זהו הרגע שבו הבנתי שהקורס לא רק העשיר אותם בידע, אלא גם פתח עבורם דרך חשיבה חדשה.

מוחיי אלדין מורשד, מנהל תחום דעת היסטוריה בחברה הערבית

הקורס העמיק את סקרנותם של התלמידים ופיתח אצלם חשיבה בוגרת וביקורתית – תוצאה שמחזירה לבית הספר ערך אמיתי.

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתתפת בקורס "המזרח התיכון בין שתי מלחמות עולם"

הקורס לא רק העמיק את הידע של התלמידים אלא לימד אותם כיצד לחשוב היסטורית – לשאול שאלות, לאתגר הנחות ולהבין שהעבר אינו סיפור אחד אלא פסיפס של נקודות מבט. ראיתי אצלם התבגרות אינטלקטואלית אמיתית, וזה בעיניי הערך הגבוה ביותר של הלמידה.

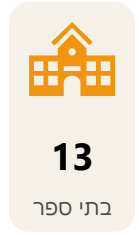
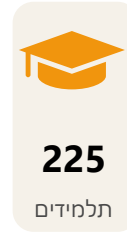
מורה שכיתה משתתפת בקורס "המזרח התיכון בין שתי מלחמות עולם"

הקורס גרם לי להבין את ההיסטוריה אחרת – לא כעובדות לזכור, אלא כסיפור שאני יכולה לנתח ולהבין לעומק.

תלמיד בקורס "המזרח התיכון בין שתי מלחמות עולם"

פסיכולוגיה של הספורט

גיא דגן, מנהל תחום דעת חינוך גופני
בשיתוף המכללה האקדמית לחינוך גבעת וושינגטון

תיאור הקורס

"פסיכולוגיה של הספורט" הוא קורס מרתק בתכנון החושף את התלמידים לעולם מנטלי של העוסקים בספורט ולעולם הרגשי־מחשבתי שמאחורי הביצועים הספורטיביים. הלמידה משלבת הרצאות ממרצה הקורס לצד צפייה בסרטונים וקריאה וניתוח של מאמרים עדכניים מהתחום, ומאפשרת לתלמידים לחבר בין תאוריה לפרקטיקה.

מבט לעתיד

התלמידים יוצאים עם הבנה עמוקה של היבטים מנטליים בספורט שישימשו כבסיס להתפתחותם כספורטאים, מאמנים ומובילי דרך בעתיד.

נקודת מבט מנהל תחום דעת חינוך גופני

נושא הפסיכולוגיה מעורר עניין רב בקרב התלמידים, הן בהקשר הספורטיבי והן בהיבט המנטלי. הוא משיק לחוויות מוכרות מעולמם היומיומי, כספורטאים וכבני נוער, ומאפשר להם לפתח מודעות עצמית וכלים להתמודדות.

גיא דגן, מנהל תחום דעת חינוך גופני

התלמידים מגלים במהלך הקורס את השפעתו הגדולה של הכוח המנטלי, שלפעמים הוא חזק יותר מהכוח הפיזי. הקורס גרם להם לחשוב ולהבין קונפליקטים ואין לי ספק שהם קיבלו כלים לפיתוח ביטחונם העצמי, לא רק לצורך העיסוק בספורט, אלא גם ללימודים ולחיי השגרה שלהם.

מורה שכיתה משתפת בקורס "פסיכולוגיה של הספורט"

הקורס מעניין ברמת התוכן, מרתק וקרוב לעולם הילדים, מעורר לסקרנות ומלמד על תובנות בחיים.

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתפת בקורס "פסיכולוגיה של הספורט"

הקורס מעניין, מסקרן ותורם לי בהתנהלות היומית כספורטאי.

תלמיד בקורס "פסיכולוגיה של הספורט"

קורס מדריכים לריצות ארוכות

חינוך גופני

קורס מדריכים לריצות ארוכות

גיא דגן, מנהל תחום דעת חינוך גופני
בשיתוף המכללה האקדמית לוינסקי-וינגייט

תיאור הקורס

קורס זה מכשיר תלמידים להדרכת ריצות ארוכות תוך למידה מעמיקה ושליטה בתכנון ויישום של תוכנית אימונים לרצים חובבים למרחקים ארוכים. התלמידים לומדים על נושאים מגוונים ועדכניים ומועשרים בידע רב עם תרגול בהדרכה. הקורס הוא קורס ייחודי הכולל מפגשים אסינכרוניים עם מיטב המרצים וחידושים בענף הריצות הארוכות, וכן שיעורים שבהם מגיעים מרצי הקורס לבתי הספר להתנסות, למידה ותרגול פרונטלי, והלמידה בעקבות כך היא חווייתית ומעמיקה. תלמידים המסיימים את הקורס בהצלחה מקבלים תעודת מדריך מוסמך לריצות ארוכות. המורה המלווה את כיתתו בקורס רשאי גם הוא ללמוד בקורס ולקבל תעודה בתנאי שעמד בדרישות הקורס.

מבט לעתיד

הקורס מאפשר הזדמנויות להתפתחות אישית ומקצועית, ורכישת כלים להדרכה ולהובלה. הידע והניסיון שצברו התלמידים והתלמידות יאפשר להם להשתלב בהדרכה, ולהמשיך לפתח אורח חיים פעיל ובריא גם בהמשך הדרך.

נקודת מבט מנהל תחום דעת חינוך גופני

הקורס מעניק לתלמידים ידע מקצועי משמעותי לצד התנסות מעשית, והם מאפשרים לתלמידים לרכוש כלים שילוו אותם גם מעבר לעולם הספורט. הקורס מעשיר ותורם להתפתחותם האישית והחברתית.

גיא דגן, מנהל תחום דעת חינוך גופני

אני יודעת בוודאות שהתלמידים שלנו ייצאו מהמסע הזה עשירים לא רק בידע מקצועי, אלא גם בחברויות אמיצות ובחוויה מעצבת. התעודה שתוענק להם תהווה התחלה נהדרת עבור אלה שיבחרו בעתיד להמשיך ולעסוק בתחום החינוך הגופני ואימון הריצות.

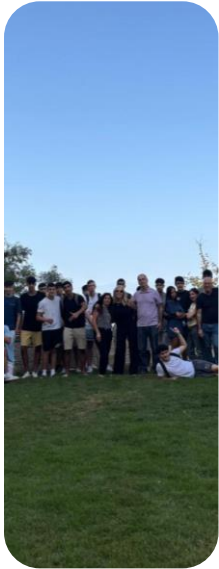
מורה שכיתתה משתתפת בקורס "קורס מדריכים לריצות ארוכות"

מרגש לפגוש בקורס מעשי שמקנה לתלמידים תעודה שתסייע להם לצאת לעולם התעסוקתי.

מנהל שכיתה מבית ספרו משתתפת בקורס "קורס מדריכים לריצות ארוכות"

בהתחלה זה היה קשה אבל עם הזמן הבנתי שאני נעשה חזק יותר, גם בריצה וגם בראש.

תלמידה בקורס "קורס מדריכים לריצות ארוכות"

כלכלת הפרט

עדה ספיר, מנהלת תחום דעת כלכלה
בשיתוף אוניברסיטת חיפה

4	40	230	5
נקודות זכות	מורים	תלמידים	בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס מעניק לתלמידי י"א-י"ב כלים אקדמיים ופרקטיים להבנת כלכלת משק הבית ולקבלת החלטות כלכליות מושכלות. הקורס עוסק בהיבטים התיאורטיים והאמפיריים של החלטות פרטים בנושאי צריכה וחסכון, השתתפות בשוק העבודה והשקעה בהון אנושי, ניהול סיכונים וביטוח, קבלת החלטות בשוק הדיור ובשוק ההון, ולקיחת אשראי והלוואות. התלמידים לומדים כיצד מקבלים החלטות בתנאי סיכון ועל פני זמן, ומכירים את השפעת המדיניות הממשלתית, מיסוי, סבסוד ורגולציה, על החלטותיהם הכלכליות. ייחודיותו של הקורס טמונה בשילוב בין מודלים תיאורטיים לממצאים אמפיריים מהארץ ומהעולם, תוך התייחסות לדוגמאות מהכלכלה הישראלית. מעבר לידיע המקצועי, התלמידים פיתחו חשיבה כלכלית ביקורתית ומיומנויות ניתוח המאפשרות להם להעריך את האפקטיביות של מדיניות כלכלית שונה. הערך המוסף המרכזי הוא הכנת בני הנוער לחיים הבוגרים באמצעות הבנה מעמיקה של הדרך לנהל משק בית בתבונה, לקבל החלטות פיננסיות מושכלות ולהבין את ההקשר הרחב של מדיניות ציבורית על חייהם הכלכליים.

מבט לעתיד

כסטודנטים בעוד חמש שנים, התלמידים ייהנו מיתרון אקדמי מובהק בזכות חשיבה כלכלית ביקורתית ומיומנויות ניתוח מפותחות שיאפשרו להם לצלוח קורסים אקדמיים מורכבים הדורשים הבנה של מודלים תיאורטיים וממצאים אמפיריים. הניסיון המוקדם בקבלת החלטות בתנאי סיכון ולאורך זמן יעניק להם "ארגז כלים" ייחודי להתמודדות עם אתגרי האקדמיה, כשהם יודעים לנהל את משאביהם האקדמיים והכלכליים באסטרטגיה של דחיית סיפוקים ותכנון ארוך טווח. בוגרי הקורס יגיעו לאוניברסיטה עם הבנה מעמיקה של מדיניות ממשלתית ורגולציה, שתאפשר להם להשתלב בשיח האקדמי והחברתי כסטודנטים בעלי מודעות אזרחית גבוהה ויכולת לנתח את השפעת המקרו על חייהם האישיים.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת כלכלה

מה שהפתיע וריגש אותי יותר מכל היה מפגש השיא באוניברסיטה – ביום שבו התלמידים הגיעו לקמפוס האנרגיה וההתרגשות היו בשיאן והורגשו בכל פינה. היה מדהים לראות את הקשר האישי וההערכה שנוצרו, כאשר כמעט כל התלמידים ביקשו להצטלם עם ד"ר ניב רינצווג, כותב ומנחה הקורס. הרגע הזה הוכיח שהקורס עשה הרבה מעבר להקניית ידע תיאורטי – הוא יצר השראה אמיתית וחיבור חי ובלתי אמצעי בין בני הנוער לעולם האקדמי ולדמות המקצועית שהובילה אותם.

עדה ספיר, מנהלת תחום דעת כלכלה

הקורס 'כלכלת הפרט' מעניק לתלמידים הרבה מעבר לנקודות זכות אקדמיות; הוא מעניק להם את היכולת לחשוב באופן ביקורתי, לתכנן את עתידם הבוגר ולפתח חוסן אישי וכלכלי. זהו צעד משמעותי בהכנתם לאחריות וליכולת בחירה בעולם האמיתי.

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתתפת בקורס "כלכלת הפרט"

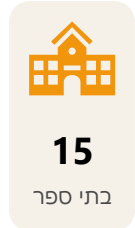
הקורס מעניין ועם תכנים מאוד רלוונטיים, עקרונות וידע סופר חשובים ושימושיים להמשך החיים. דרך ההוראה של המרצה באמצעות סרטונים קצרים ומדויקים הייתה מצוינת ועזרה מאוד לתהליך ההוראה והלמידה. הקורס גם הציב בפני התלמידים אתגר משמעותי של למידת קורס ותכנים ברמה ובהיקף של אקדמיה.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "כלכלת הפרט"

מה אתה חופר: ארכאולוגיה במאה ה-21

ד"ר אפרת זילבר, מנהלת תחום דעת לימודי ארץ ישראל וארכאולוגיה
בשיתוף אוניברסיטת אריאל שבשומרון

תיאור הקורס

הקורס "מה אתה חופר: ארכאולוגיה פורצת דרך", המתקיים במסגרת הלימודים באוניברסיטת אריאל, עוסק באפיון, באתגרים, ביתרונות ובכלים העומדים בפני הארכאולוגיה המודרנית במאה ה-21. במהלך הקורס נלמדים מושגי הליכה העכשוויים של חקר הארכאולוגיה. התלמידים נחשפים למגוון רחב של נושאים תיאורטיים ומתודולוגיים, כולל זיהוי אתרי עתיקות באמצעות לוויינים וסקרים; תיעוד חפירה בעידן הדיגיטלי; שימוש בכלי בינה מלאכותית (AI) לעיבוד, ניתוח מיקרו ומקרו של חומרים ארכאולוגיים באמצעות שיטות מדעיות, אנליטיות, מתקדמות; אינטראקציה בין האדם לסביבה ויישום כלים דיגיטליים ושיטות חישוביות במחקר הארכאולוגי. הלימוד מקנה לתלמידים מידע דרך שחזור כלל מערכת החיים והסביבה הקדומה בהיבטים שונים כמו: תהליכים חברתיים, תרבותיים ומדיניים, התפתחות הכתב, הפקת חומרים, טכנולוגיות, התפתחות שיטות בנייה וחקלאות, התפתחות יחסי סביבה ופעילות אנושית. מידע זה חושף את הלומדים לתחום מסורתי העובר מהפכה של המאה ה-21, הוא מאפשר לפתח חשיבה מעמיקה וביקורתית במקצוע רב תחומי שעוסק במדעי הרוח, מדעים מדויקים, AI, ופותר צוהר ללימודי ההמשך באקדמיה. במהלך הלימודים בשנת הלימודים תשפ"ה התלמידים השתתפו בחפירות ארכאולוגיות פעילות וביקרו באתרי שטח שבהם התאפשר להם לראות וליישם את הנלמד.

מבט לעתיד

מבחינה ערכית המחקר הארכאולוגי וההיסטורי מוביל ומבסס את "מורשת תרבות העבר", מחזק את הקשר של העבר אל התרבות המודרנית כמעין "גלויה", מזכרת מימי העבר, ומחזק את הקשר לארץ ישראל. היכולת ללמוד מקצוע בין-תחומי מאפשרת ניתוח מעמיק וחשיבה יצירתית.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת לימודי ארץ ישראל וארכאולוגיה

מהות הקורס היא החיבור והיכולת של התלמידים ליישם את הנלמד ולהיחשף אליו בביקורים באתרי השטח ובמהלך החפירות הארכאולוגיות.

ד"ר אפרת זילבר, מנהלת תחום דעת לימודי ארץ ישראל וארכאולוגיה

מזהים לראות את החיבור של התלמידים לנלמד ואת היכולת שלהם ליישם את הדברים בשטח.

מורה שכיתה משתפת בקורס "מה אתה חופר: ארכאולוגיה במאה ה-21"

התלמידים נהנים מהשיעורים ולומדים תחומים חדשים ורלוונטיים.

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתפת בקורס "מה אתה חופר: ארכאולוגיה במאה ה-21"

סוף סוף אפשר לראות בעיניים את מה שלומדים ואפשר לראות איך הדברים מתבצעים בפועל.

תלמידה בקורס "מה אתה חופר: ארכאולוגיה במאה ה-21"

קריאה וכתבייה אקדמית

תומר בוזמן, מנהל תחום דעת לשון עברית
בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה

 <p>6 נקודות זכות</p>	 <p>90 מורים</p>	 <p>1600 תלמידים</p>	 <p>70 בתי ספר</p>
--	---	--	---

תיאור הקורס

הקורס עוסק בפיתוח מיומנויות למידה וכישורי קריאה וכתבייה אקדמית. הוא מאפשר היכרות עם השפה האקדמית ועם סוגים שונים של טקסטים אקדמיים. הקורס מעניק כלים לניתוח שאלות במטלות ובבחינות ומלמד כיצד ליצור מתווה לתשובה מלאה תוך כתיבה רהוטה ותקנית. הייחודיות שלו היא במבנה הסדור וההדרגתי שלו וכן בחשיבותו לכל תחומי הדעת. הקורס משכלל את היכולות להפקת ידע מטקסטים אקדמיים על סוגיהם השונים, ומקנה מיומנויות ניסוח של טקסט עצמאי על פי כללי הכתיבה האקדמית.

הקורס מפגיש את התלמידים עם הסביבה האקדמית הטכנולוגית בד בבד, והופך אותם למשתתפים פעילים בתהליך הפקת הידע האקדמי המסוגלים לתכנן, להעריך ולבקר את התהליך. כך הוא נותן מענה לצורכי התלמידים במאה ה-21 עתירת המידע.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס מפתחים את האוריינות הלשונית והאקדמית שלהם ומקבלים כלים שיעזרו להם להתמודד בעתיד עם טקסטים אקדמיים באקדמיה. כך הם מקבלים את התשתית האוריינית לכל תחום שאותו ירצו ללמוד, ומוענק להם יתרון על פני לומדים אחרים. הבוגרים ידעו בסיום הקורס להתמודד עם הטקסטים האקדמיים: לאתר מבנים לוגיים בטקסט, להבחין בין עובדות לבין פרשנות, לנתח שאלות, להפיק מידע אקדמי מטקסט ואף לכתוב באופן עצמאי חיבור אקדמי סביב שאלת חקר.

נקודת מבט מנהל תחום דעת לשון עברית

ריגשו אותי המוטיבציה של המורים ללמוד את הקורס והרצון שלהם שהתלמידים יצליחו בו. הם מתלהבים מהתוכנית ואומרים שהיא מרעננת להם את ההוראה ומפתחת את העניין בתחום הדעת.

תומר בוזמן, מנהל תחום דעת לשון עברית

הקורס מעניק כלים חשובים לתלמידים להצלחה הן בתחום הדעת 'עברית' והן בשאר תחומי הדעת.

מורה שכיתה משתפת בקורס "קריאה וכתביה אקדמית"

הקורס אתגר אותי ואפשר לי ללמוד דברים שאצטרך בעתיד. כמו כן הוא אפשר לי להתקדם בקצב שלי ולהעמיק בנושאים שעניינו אותי.

תלמידה בקורס "קריאה וכתביה אקדמית"

הקורס מעניק כלים חשובים לתלמידים להצלחה הן בתחום הדעת 'עברית' והן בשאר תחומי הדעת

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתפת בקורס "קריאה וכתביה אקדמית"

ארץ עיר

ארץ עיר

עינת קריצ'מן, מנהלת תחום דעת אומנויות העיצוב
בשיתוף שנקר – הנדסה. עיצוב. אומנות.

			
4	50	417	25
נקודות זכות	מורים	תלמידים	בתי ספר

תיאור הקורס

קורס "ארץ עיר" מתקיים במסגרת היחידה להיסטוריה ופילוסופיה של האומנות, העיצוב והטכנולוגיה בשנקר, ומיועד לשמש כבסיס למהלך חדשני של קשרי אקדמיה-הכיתה. הקורס, שמבוסס על אתר האינטרנט והאוסף הדיגיטלי הגדול לעיצוב בישראל, מאפשר לתלמידים בכל הארץ היכרות עם התרבות החזותית והחומרית בישראל באמצעות נגישות דיגיטלית ושימת דגש על חיזוק מיומנויות חקר ואוריינות דיגיטלית. דרך הקורס התלמידים רוכשים כלים להתבוננות, שאלת שאלות, איסוף מידע, זיהוי ומיון לצורך ניתוח הקשר בין התפתחות הזהות הישראלית לתרבות החזותית-חומרית בישראל. באמצעות פיתוח כלים ומיומנויות אלה קורס "ארץ עיר" מהווה בסיס למחקר אישי והגשת מפה ריזומטית סביב נושא חתר. את הקורס מובילה גלית גאון, אוצרת וחוקרת הפועלת למען קידום העיצוב הישראלי, מרצה בכירה במכללת שנקר, ראש התוכנית לאוצרות בעיצוב של בית הספר ללימודי המשך בשנקר, וראש מכון שנקר לתיעוד וחקר העיצוב הישראלי. נוסף על כך, צוות המכון מלווה ומדריך לאורך כל השנה את קהילת המורים המלמדים.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס צפויים להיות סטודנטים פעילים במוסד אקדמי לעיצוב או בתחום משיק ששם דגש על שילוב בין חשיבה ביקורתית ליצירה. לסטודנטים העתידיים יהיה תיק עבודות מגובש וארגז כלים הכולל: יכולת מחקר ועיבוד ידע, כלים להתבוננות ושאלת שאלות, יכולת פיתוח רעיון לפרויקט מגובש, כתיבה, דיבור ודיון באופן ביקורתי תוך גמישות מחשבתית, יכולת עבודה בצוות, יכולת לרפלקציה והצגה עצמית, ואוריינות דיגיטלית.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת אומנויות העיצוב

במהלך ליווי הקורס אני עדה לדיאלוג פורה המבוסס על כבוד, הקשבה וסקרנות בין אנשי אקדמיה – אנשי שנקר וקהילת מורי המגמה. אלו ואלו מצאו מכנה משותף בתשוקה להכיר את השפעת התרבות הישראלית על העיצוב הישראלי. בקהילה ישנם מורים המלמדים בכל הארץ ככיתות מגוונות אך עם זאת לכולם מכנה משותף: לאפשר לתלמידים לרכוש ידע ומיומנויות אשר יהוו עבורם בסיס רחב בבגרותם. מרגש להכיר את הפתיחות והמודעות של אנשי האקדמיה לצרכים של המורים, להתלבטויות ולשאלות שעולות לאורך הדרך.

עינת קריצ'מן, מנהלת תחום דעת אומנויות העיצוב

השתתפות התלמידים בתוכנית היא נדבך משמעותי בהתפתחותם הלימודית והאישית. התוכנית מחברת בין עולם העיצוב האקדמי לבין המציאות, ופותחת בפני התלמידים את ההזדמנות להעמיק ולחדד את החשיבה הביקורתית והיצירתית. אנו רואים בתוכנית בסיס חשוב להמשך דרכם כאזרחים משפיעים הרגישים וקשובים לסביבה שלהם.

**מנהלת שכיתה מבית ספרה
משתתפת בקורס "ארץ עיר"**

הקורס מזמן לתלמידים היכרות עם תהליכי חשיבה אוצרותיים, התנסות בלמידת חקר, וחיזוד מיומנות עבודת הצוות שלהם. השילוב בין ההיבט האקדמי לבין ההקשר התרבותי-מקומי תורם באופן משמעותי להבנת התלמידים את מקומו של העיצוב בחברה בכלל ובישראל בפרט.

**מאיה צוקר, רכזת מגמה
המשתתפת בקורס "ארץ עיר"**

חויית הלמידה הייתה מעשירה, הרגשתי שלמדתי הרבה על עיצוב ישראלי שמלווה את הקמת המדינה ועל תרבות ישראל בארץ. יש הנאה וסיפוק מלמידה שמאפשרת בחירה בנושאים שמעניינים אותי, כולל הבנה על לימודי עיצוב באופן מקצועי בעתיד. התוכנית עזרה לי לפתוח את הראש ולחשוב מחוץ לקופסה.

תלמידה בקורס "ארץ עיר"

מבוא למדעי המחשב ושפת ג'אווה א'

מאיה אגמון, מנהלת תחום דעת מדעי המחשב
בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה

3

נקודות זכות

68

מורים

1122

תלמידים

51

בתי ספר

תיאור הקורס

במסגרת התוכנית ילמדו התלמידים את הקורס האקדמי "מבוא למדעי המחשב Java א'". הלימודים בתוכנית מפתחים כישורי למידה שיסייעו בלימודים במגמת מדעי המחשב בתיכון, תוך שימת דגש על פיתוח יכולות אנליטיות לניתוח בעיות תוכנה בסיסיות. עקרונות מנחים בתוכנית: למידה מתוך צורך, לימוד מתוך חקר וגילוי עצמי וכיתתי, לימוד באמצעות בניית פרויקטים.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת מדעי המחשב

התוכנית פותחת צוהר ללמידה אקדמית עבור התלמידים ולשיתוף פעולה של האקדמיה עבור המורים. אני שמחה לאפשר הזדמנות זו לתלמידים ולמורים המצוינים שבחרו בכך, כבר בתיכון.

מאיה אגמון, מנהלת תחום דעת מדעי המחשב

מבחינתי כמורה אני מרגיש שסל הכלים שאיתו אני מגיע לכיתה הוא גדול יותר.

מורה שכיתה משתפת בקורס "מבוא למדעי המחשב ושפת ג'אווה א'"

אני ממליץ על התוכנית של האוניברסיטה הפתוחה שעשינו בגלל שזה ממש קידם אותנו בחומר והוריד לנו עומס להמשך השנה, וגם היה ממש כיף ללכת עם כל הכיתה והמורה לאוניברסיטה ולחוות את הקורס.

תלמיד בקורס "מבוא למדעי המחשב ושפת ג'אווה א'"

צילומים: מוטי צדיק

שינוי אקלים

סאמיה אבו ח'יט, מנהלת תחום דעת מדעי הסביבה
בשיתוף אוניברסיטת תל אביב

2

נקודות זכות

15

מורים

220

תלמידים

9

בתי ספר

תיאור הקורס

נושא הקורס קרוב ומעניין לתלמידים, ומאפשר להם לבחון את השינויים במזג האוויר ואת משבר האקלים. הנושא נלמד גם לקראת בחינת הבגרות במדעי הסביבה. במהלך הקורס ילמדו התלמידים על מגמת ההתחממות של כדור הארץ ויבחנו האם מדובר במגמה חריגה ביחס לאלפי השנים שקדמו לשנת 1860, יכירו את אפקט החממה ואת גזי החממה, יעמדו על השפעת הגורם האנושי על ההתחממות, ילמדו על התחזיות לשנת 2100 ויציעו פתרונות אפשריים למשבר האקלים.

מבט לעתיד

התלמידים יהיו לומדים עצמאיים, בעלי יכולת לנהל את זמנם באופן מיטבי, ללמוד מתוך חשיבה ביקורתית, לשאול שאלות מעמיקות ולרכוש כלים לשיטות למידה מקדמות הצלחה.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת מדעי הסביבה

הקורס מאפשר חשיפה לסטנדרטים אקדמיים לתלמידים בכלל ולתלמידי הפריפריה בפרט, ותורם לחיזוק המוטיבציה ותחושת המסוגלות הגבוהה של התלמידים.

סאמיה אבו חייט, מנהלת תחום דעת מדעי הסביבה

נחשפתי לסטנדרטים אקדמיים
והרגשתי שאני יכול לעמוד ברמה
אקדמית, ההתנסות בלמידה רב
תחומית העמיקה את הידע שלי במידה
רבה. נהניתי בכל רגע.

תלמיד בקורס "שינוי אקלים"

אני שמח שניתנה לי הזכות ללמוד
קורס מעמיק ומקיף בנושא שינוי
אקלים, יצאנו נשכרים והעמקנו את
הידע של התלמידים, ופתחנו להם צוהר לעולם
רחב יותר שבו הם יצעדו בעתיד.

**מורה שכיתה משתפת בקורס
"שינוי אקלים"**

ללמוד קורס אקדמי בתיכון זה
אתגר לתלמידים.

**מנהלת שכיתה בבית ספרה
משתפת בקורס "שינוי אקלים"**

הרמוניה ופיתוח שמיעה – ג'אז

בצלאל קופרוסר, מנהל תחום דעת מוזיקה
בשיתוף האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים

12

נקודות זכות

10

מורים

40

תלמידים

4

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס במסגרת התוכנית עוסק בהעמקה שיטתית ומובנית בשפת הג'ז ובמוזיקה המערבית, בדגש על הרמוניה, פיתוח שמיעה ויישום אנליטי-מעשי של החומר הנלמד. מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים כלים מוזיקליים ואינטלקטואליים המהווים בסיס ללימודים אקדמיים במוזיקה, לצד פיתוח חשיבה מוזיקלית עצמאית ויכולת עבודה ברמה גבוהה. במהלך הקורס עוסקים התלמידים בהרמון בסגנון ג'ז, בניתוח מהלכים הרמוניים בג'ז, בזיהוי ובכתיבה של אקורדים וצלילי מתח, בקריאה ובשירה של תרגילי סולפג', בהכתבות מלודיות וריתמיות, וכן בעבודה עם דוגמאות מרפרטואר הג'ז הקאנוני והעכשווי. ייחודו של הקורס הוא בשילוב בין דרישות אקדמיות מלאות לבין ליווי פדגוגי תומך המותאם למסגרת תיכונית, תוך שמירה על רמה גבוהה ועל סטנדרטים אוניברסיטאיים. הערך המוסף לתלמידים מתבטא בפיתוח מיומנויות שמיעה וניתוח מתקדמות, בחשיפה מוקדמת לאופן הלמידה האקדמי, ובחיזוק הביטחון והמסוגלות לקראת המשך לימודים במוסדות להשכלה גבוהה.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס יגיעו לאקדמיה עם שליטה בשפה ההרמונית והאנליטית בתחום הג'אז, יכולת קריאה וכתובה מוזיקלית ברמה גבוהה, ומיומנויות שמיעה המאפשרות התמודדות עצמאית עם חומרים מורכבים. הם יהיו מורגלים בדרישות אקדמיות כגון ניתוח, הכתבה, עבודה שיטתית ועמידה בסטנדרטים מקצועיים. יתרון זה יאפשר להם להשתלב בלימודים האקדמיים בביטחון, ביעילות ובפער משמעותי לטובה ביחס לסטודנטים ללא הכשרה מוקדמת.

נקודת מבט מנהל תחום דעת מוזיקה

הדבר שהפתיע וריגש אותי ביותר היה היכולת של תלמידי תיכון להתמודד בהצלחה עם דרישות אקדמיות מלאות, לא כ"טעימה" אלא כלמידה מעמיקה ורצינית. ניכר שהתלמידים פיתחו שפה מוזיקלית מדויקת, יכולת ניתוח ושמיעה ברמה גבוהה, ובעיקר תחושת מסוגלות אמיתית מול עולם שנתפס לעיתים כמרוחק ומאיים. הקורס הוכיח שכאשר מציבים רף מקצועי גבוה לצד ליווי פדגוגי נכון – תלמידים נענים לאתגר ואף מתעלים על הציפיות.

בצלאל קופרוסר, מנהל תחום דעת מוזיקה

ללמוד חומר של אקדמיה נותן לי את התחושה שאני ממש ג'אזיסט אמיתי וגדול!

תלמיד בקורס "הרמוניה ופיתוח שמיעה – ג'אז"

גם אם התלמידים לא הצליחו להצטיין בתוכנית, החשיפה לרמה האקדמית דחפה אותם קדימה.

מורה שכיתה משתפת בקורס "הרמוניה ופיתוח שמיעה – ג'אז"

מגמת הג'אז שלנו תמיד הצטיינה, וכעת היא מקבלת אפיקים חדשים להתקדמות והצלחה באמצעות האקדמיה למוזיקה ולמחול בירושלים.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתפת בקורס "הרמוניה ופיתוח שמיעה – ג'אז"

רסיטל בגרות ביצוע כקורס בחירה

בצלאל קופרוסר, מנהל תחום דעת מוזיקה
בשיתוף האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים

4

נקודות זכות

150

מורים

300

תלמידים

50

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס במסגרת התוכנית מבוסס על בחינת הבגרות ברסיטל ביצוע, ומהווה גשר ישיר בין לימודי הביצוע בתיכון לבין הסטנדרטים הנהוגים באקדמיה למוזיקה. מטרת הקורס היא לאפשר לתלמידים מצטיינים לתרגם תהליך ביצועי מתמשך להכרה אקדמית באמצעות הערכה מקצועית משותפת של מערכת החינוך והאקדמיה. במהלך הקורס עובדים התלמידים על בניית תוכנית רסיטל מלאה, פיתוח פרשנות מוזיקלית, עבודה על היבטים טכניים ואומנותיים, והתמודדות עם דרישות של הופעה פומבית ברמה גבוהה. בחינת רסיטל במסגרת האקדמיזציה היא באחריות האקדמיה למוזיקה ירושלים. האקדמיה קובעת את המחווה, את הרכב הבוחנים ואת זימון התלמידים. הבחינות מתקיימות באקדמיה בירושלים ומוערכות על ידי בוחנים מטעמה. תלמידים אשר יקבלו ציון סופי של 85 ומעלה יהיו זכאים לקרדיטציה בהיקף של 4 נקודות זכות (נק"ז) במסגרת קורסי בחירה. הערך המוסף לתלמידים מתבטא בהכרה אקדמית בהישגיהם הביצועיים, בהיכרות מוקדמת עם אמות מידה אקדמיות בתחום הביצוע, ובהעצמת המוטיבציה, האחריות והבשלות האומנותית לקראת המשך לימודים גבוהים במוזיקה.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס יגיעו לאקדמיה עם ניסיון ממשי בהכנת רסיטל מלא ובהתמודדות עם הערכה מקצועית ברמה אקדמית. הם יהיו מורגלים לסטנדרטים של דיוק ביצועי, פרשנות מוזיקלית וניהול תהליך עבודה ארוך טווח לקראת הופעה. ניסיון זה יאפשר להם להשתלב בלימודי הביצוע בביטחון, ולהכיר כבר מראש את דרישות ההערכה והבחינה באקדמיה.

נקודת מבט מנהל תחום דעת מוזיקה

הדבר שהכי ריגש והפתיע אותי היה לראות כיצד תהליך הבגרות הביצועית, המוכר היטב למערכת החינוך, מקבל עומק ומשמעות חדשים כאשר הוא נבחן גם בעיניים אקדמיות. השילוב של בוחן מן האקדמיה בתוך בחינת הבגרות יצר רף מקצועי ברור, אך גם תחושת הכרה והוגנות כלפי עבודתם ובתיהם של התלמידים. הקורס המחיש שביצוע אומנותי איכותי יכול וצריך לקבל הכרה אקדמית כאשר מתקיימת הלימה מלאה בין הדרישות, ההערכה והסטנדרטים המקצועיים.

בצלאל קופרוסר, מנהל תחום דעת מוזיקה

הבחינה עם בוחן מהאקדמיה מוסיפה המון לחץ לבחינה שהיא גם ככה לא פשוטה, אבל הידיעה שאומן ברמה אקדמית שמע אותי ונתן לי הערות גרמה לי להרגיש שאני הרבה יותר טובה ממה שחשבתי.

תלמיד בקורס "רסיטל בגרות ביצוע כקורס בחירה"

הקורס נתן לתהליך הבגרות הביצועית מסגרת רחבה ומשמעותית יותר. הידיעה שתלמידים נבחנים גם בסטנדרט אקדמי העלתה את רמת המחויבות, הדיוק והעומק האומנותי, והפכה את ההכנה לרסיטל לתהליך בוגר ומקצועי במיוחד.

מורה שכיתתה משתתפת בקורס "רסיטל בגרות ביצוע כקורס בחירה"

הקורס יצר חיבור טבעי בין הישגי התלמידים בתחום הביצוע לבין העולם האקדמי. האפשרות לקבל נקודות זכות על בסיס בחינת הבגרות חיזקה את המוטיבציה, העלתה את רמת הרצינות והעניקה לתהליך הביצועי הכרה מקצועית משמעותית, בלי להכביד על מסגרת הלימודים בבית הספר.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתתפת בקורס "רסיטל בגרות ביצוע כקורס בחירה"

תורת המוזיקה א' – מסלול מצומצם

בצלאל קופרוסר, מנהל תחום דעת מוזיקה
בשיתוף האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים

4

נקודות זכות

44

מורים

400

תלמידים

40

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס במסגרת התוכנית עסק בלימוד ממוקד ומעמיק של תוכני הליבה בתורת המוזיקה הקלאסית, בדגש על הרמוניה טונאלית ופיתוח שמיעה, בהתאם לתוכנית הלימודים הנהוגה בתיכונים שמתמחים במוזיקה קלאסית או בג'ז. מטרת הקורס הייתה לאפשר לתלמידים מצטיינים להעמיק בחומר הנלמד בתיכון תוך חשיפה לשפה, לדרישות ולאופן העבודה האקדמי, ולהיבחן כבר בכיתה י"א (או י"ב) בבחינה אקדמית המזכה ב-4 נקודות זכות בקורס בחירה באקדמיה. במהלך הקורס עסקו התלמידים בניתוח מהלכים הרמוניים, זיהוי וכתובה של אקורדים ומרווחים, עבודה עם דרגות רומיות, קריאה ושירה של תרגילי סולפג', והבנת עקרונות של הולכת קולות ופתרון קדנציאלי. ייחודו של הקורס הוא בהתאמה מדויקת בין תוכנית הלימודים בבית הספר לבין דרישות האקדמיה ללא העמסת תכנים חיצוניים, ובאפשרות לצבור נקודות זכות (ני"ז) אקדמיות משמעותיות כבר במהלך הלימודים בתיכון. הערך המוסף לתלמידים מתבטא בהעמקת הידע המוזיקלי, בפיתוח מיומנויות למידה עצמאית, ובהפחתת חסמים לקראת השתלבות עתידית בלימודים אקדמיים במוזיקה.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס יגיעו לאקדמיה עם שליטה בשפת ההרמוניה הטונאלית, יכולת ניתוח באמצעות דרגות רומיות, ומיומנויות שמיעה המאפשרות התמודדות עם קורסי ליבה כבר בתחילת הלימודים. הם יהיו מורגלים בבחינה אקדמית, בעבודה שיטתית ובהיקף חומר ממוקד, כפי שנדרש בקורסי בחירה באקדמיה. ניסיון זה יאפשר להם להשתלב בלימודים האקדמיים בביטחון, ולקצר תהליכים במסלול שבו יבחרו.

נקודת מבט מנהל תחום דעת מוזיקה

הדבר שהכי ריגש והפתיע אותי היה לראות כיצד קורס ממוקד, שאינו חורג מתוכנית הלימודים בתיכון, מצליח לייצר חוויית למידה אקדמית אמיתית ומשמעותית. העובדה שתלמידים ניגשו כבר בכיתה י"א לבחינה אקדמית מלאה, עמדו בדרישות והפגינו ביטחון ודיוק מוזיקלי, חיזקה את ההבנה שהרף האקדמי אינו תלוי בהיקף אלא באיכות ובהלימה הפדגוגית. הקורס המחיש את הפוטנציאל שבחיבור נכון בין מערכת החינוך העל-יסודית לאקדמיה, ללא העמסה מיותרת על התלמידים.

בצלאל קופרוסר, מנהל תחום דעת מוזיקה

העובדה שאני ניגש לבחינה אמיתית ומקבל נקודות זכות נתנה ללמידה משמעות אחרת, וגרמה לי לקחת את החומר ברצינות ובביטחון. אם נותנים לי 4 נקודות במתנה למה לא לקחת?

תלמיד בקורס "תורת המוזיקה א' – מסלול מצומצם"

הקורס הוכיח שאפשר ללמד לעומק בלי להעמיס: התלמידים עבדו בדיוק על החומר של תוכנית הלימודים, אבל ברצינות ובדיוק של אקדמיה. ההכנה לבחינה האקדמית כבר בכיתה י"א חיזקה אצלם אחריות, עצמאות ותחושת מסוגלות אמיתית כלומדים.

מורה שכיתה משתפת בקורס "תורת המוזיקה א' – מסלול מצומצם"

הקורס השתלב באופן טבעי במערכת הבית-ספרית משום שהוא נשען על תוכנית הלימודים הקיימת, ועם זאת הוא פתח בפני התלמידים אופק אקדמי ממשי. האפשרות להיבחן כבר בכיתה י"א ולקבל נקודות זכות יצרה מוטיבציה גבוהה, רצינות לימודית ותחושת הישג משמעותית, בלי להעמיס על סדר היום של התלמידים.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתפת בקורס "תורת המוזיקה א' – מסלול מצומצם"

תורת המוזיקה א' – הרמוניה טונאלית ופיתוח שמיעה א'

בצלאל קופרוסר, מנהל תחום דעת מוזיקה
בשיתוף האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים

12

נקודות זכות

25

מורים

200

תלמידים

20

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס במסגרת התוכנית עוסק בהעמקה שיטתית ומובנית בשפת המוזיקה האקדמית, בדגש על הרמוניה טונאלית, פיתוח שמיעה ויישום אנליטי-מעשי של החומר הנלמד. מטרת הקורס היא להקנות לתלמידים כלים מוזיקליים ואינטלקטואליים המהווים בסיס ללימודים אקדמיים במוזיקה, לצד פיתוח חשיבה מוזיקלית עצמאית ויכולת עבודה ברמה גבוהה. במהלך הקורס עוסקים התלמידים בהרמון קווי בס וסופרן, ניתוח מהלכים הרמוניים, זיהוי וכתביה של אקורדים ומרווחים, קריאה ושירה של תרגילי סולפג', הכתבות מלודיות וריתמיות, וכן עבודה עם דוגמאות מן הרפרטואר הקלאסי והעכשווי. ייחודו של הקורס הוא בשילוב בין דרישות אקדמיות מלאות לבין ליווי פדגוגי תומך המותאם למסגרת תיכונית, תוך שמירה על רמה גבוהה וסטנדרטים אוניברסיטאיים. הערך המוסף לתלמידים מתבטא בפיתוח מיומנויות שמיעה וניתוח מתקדמות, בחשיפה מוקדמת לאופן הלמידה האקדמי, ובחיזוק הביטחון והמסוגלות לקראת המשך לימודים במוסדות להשכלה גבוהה.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס יגיעו לאקדמיה עם שליטה בשפה ההרמונית והאנליטית, יכולת קריאה וכתובה מוזיקלית ברמה גבוהה, ומיומנויות שמיעה המאפשרות התמודדות עצמאית עם חומרים מורכבים. הם יהיו מורגלים בדרישות אקדמיות כגון ניתוח, הכתבה, עבודה שיטתית ועמידה בסטנדרטים מקצועיים. יתרון זה יאפשר להם להשתלב בלימודים האקדמיים בביטחון, ביעילות ובפער משמעותי לטובה ביחס לסטודנטים ללא הכשרה מוקדמת.

נקודת מבט מנהל תחום דעת מוזיקה

הדבר שהכי ריגש והפתיע אותי היה לראות תלמידי תיכון מתייחסים ללמידה מוזיקלית אקדמית כאל אתגר אינטלקטואלי משמעותי ולא כאל חומר "מתקדם מדי". היכולת שלהם לנתח, לשיר, לכתוב ולהקשיב ברמת דיוק גבוהה הוכיחה שכאשר מציבים רף מקצועי ברור ומלווים אותו פדגוגית נכון, התלמידים לא רק עומדים בו אלא מפתחים זהות של לומדים רציניים ובוגרים. הקורס המחיש בצורה חדה את הפוטנציאל הגלום בחיבור בין סטנדרט אקדמי לבין מערכת החינוך העל-יסודית.

בצלאל קופרוסר, מנהל תחום דעת מוזיקה

מאוד אהבתי שהחומר לא נגמר. כלומר גם אם סיימנו את תוכנית הלימודים הרגילה, עכשיו יכולנו להתקדם לרמה של אקדמיה. זה כיף!

תלמידה בקורס "תורת המוזיקה א' – הרמוניה טונאלית ופיתוח שמיעה א'"

הקורס דרש מהתלמידים לחשוב, להקשיב ולנתח כמו סטודנטים למוזיקה ולא ויתר להם, אבל גם לא הפחיד אותם. השילוב בין רמה אקדמית ברורה לבין ליווי פדגוגי צמוד יצר תהליך למידה עמוק ומשמעותי, שבו התלמידים גילו שהם מסוגלים ליותר ממה שחשבו.

מורה שכיתה משתפת בקורס "תורת המוזיקה א' – הרמוניה טונאלית ופיתוח שמיעה א'"

החיבור עם האקדמיה בירושלים מאפשר לתלמידים שרוצים להפוך למוזיקאים מקצועיים גם לקצר תהליכים וגם לקבל תחושת מסוגלות ללימודים אקדמיים.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתפת בקורס "תורת המוזיקה א' – הרמוניה טונאלית ופיתוח שמיעה א'"

יסודות בקידום הבריאות

חנית פרץ, מנהלת תחום דעת מוט"ל – מדע וטכנולוגיה לכל
בשיתוף אוניברסיטת חיפה

2 נקודות זכות

27 מורים

566 תלמידים

25 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס "יסודות בקידום בריאות" פותח צוהר לעולם קידום הבריאות ברמת הפרט והאוכלוסייה. זהו קורס בעל חשיבות רבה המשלב השלכות מעשיות לחיי היום-יום עם תפיסת עולם ערכית וחברתית עמוקה, הרלוונטית לכל אדם. הקורס מעניק מושגי יסוד ומיומנויות בסיסיות בקידום בריאות, לצד תאוריות ומודלים המהווים בסיס לתכנון וליישום תוכניות התערבות לקידום בריאות, כולל אסטרטגיות לשינוי ושיפור התנהגויות בריאות.

תוכני הקורס והמיומנויות הנרכשות משתלבים באופן מלא עם תוכנית הלימודים של מוט"ל (מדע וטכנולוגיה לכל) ומעמיקים את הלמידה העיונית באמצעות יישום פרקטי של התנהגות מקדמת בריאות בחיי היום יום. הקורס מקוון במלואו, ומועבר הן בעברית והן בערבית. יחידות הלימוד כוללות סרטוני הרצאות ומטלות אינטראקטיביות מגוונות המסייעות בתהליכי הלמידה ויישום תוכני הקורס. הלמידה בקורס מתנהלת בכיתה במסגרת שיעורי מוט"ל, ומשלבת למידה עצמאית בליווי ובהנחיית המורה למוט"ל. הקורס ממיר 15% מהבגרות במקצוע מדע וטכנולוגיה לכל (מוט"ל) ומקנה בonus של 10 נקודות בחישוב ציון הבגרות במקצוע.

הלמידה בקורס פותחת בפני התלמידים דלת לעולם האקדמיה, והופכת חוויה שנתפסת כמרתיעה למרחב של הצלחות, עניין וסקרנות. במהלך שנת הלימודים הנוכחית התלמידים חוו למידה אקדמית בקצב מותאם ובאווירה תומכת, גילו יכולות חדשות, וחוו תחושת הצלחה שהעצימה את הביטחון והמסוגלות שלהם. הקורס יצר שינוי משמעותי: תלמידים שחששו מהאקדמיה מצאו את עצמם מתקדמים ומצליחים, ועבור רובם זו הייתה חוויה לימודית שפתחה אופקים חדשים, הציתה מוטיבציה ואף עוררה רצון להמשיך ולהתפתח במסלול זה בעתיד.

מבט לעתיד

בהיבט האקדמי – בוגרי הקורס רוכשים כלים להתמודדות עם אתגרי הלמידה האקדמית, כמו: ניתוח טקסטים אקדמיים, אוריינות דיגיטלית ועיבוד מידע ממקורות מדעיים, מיומנויות למידה עצמאית, חשיבה ביקורתית, יכולת פתרון בעיות ואסטרטגיות חשיבה מסדר גבוה. בהיבט הרגשי – התלמידים הבוגרים חווים חוויית הצלחה, העצמה אישית ופיתוח תחושת מסוגלות שסייעו בהנגשת העולם האקדמי עבורם ובניית ביטחונם העצמי בתוכו.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת מוט"ל – מדע וטכנולוגיה לכל

התרגשתי עמוקות מהצלחתם המרשימה של התלמידים ומההנאה שהפיקו מהלמידה, למרות האתגרים שבדרך. רגע של סיפוק אדיר נרשם ביום הבחינה: התלמידים הפגינו ידע, חשיבה ביקורתית וערנות כשזיהו כשל באחת משאלות הבחינה והביאו לביטולה עבור כלל הסטודנטים – עדות חיה למסוגלות ולביטחון שרכשו.

רונית פרץ, מנהלת תחום דעת מוט"ל – מדע וטכנולוגיה לכל

האווירה בשיעורים הייתה נעימה, וזה גרם לי להשתתף יותר. למדתי הרבה על עצמי וכיצד ללמוד בצורה טובה יותר. היו משימות שהתקשיתי בהן, אבל כשהצלחתי הרגשתי ממש גאווה. עכשיו אני בטוחה יותר בעצמי.

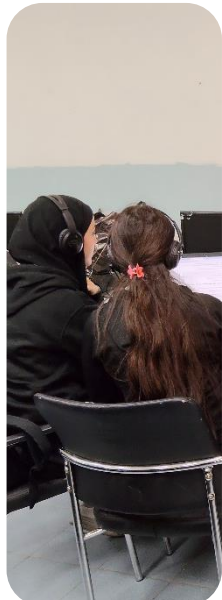
תלמידה בקורס "יסודות בקידום הבריאות"

הקורס פתח צוהר לאוניברסיטה, בנה לתלמידים ביטחון עצמי, גיבש את הקבוצה, והצית מוטיבציה פנימית. הוא בעיקר אפשר להם לחוש שהשמיים הם לא הגבול! מרגש במיוחד לצפות בשינוי – תלמידים שהתחילו את הקורס בחוסר ביטחון הופכים לעצמאיים, שואלים שאלות מעמיקות ומפגינים חשיבה ביקורתית אמיתית. זו לא עוד 'הכנה למבחן' – זו הכנה לחיים! כמורה, ההוראה בקורס חשפה אותי לשיטות הוראה חדשניות ומעניינות שמרחיבות את האופקים הפדגוגיים שלי.

מורה שכיתה משתתפת בקורס
"יסודות בקידום הבריאות"

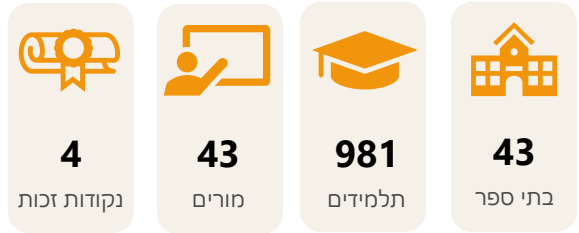
הקורס האקדמי פתח לתלמידים אופקים חדשים, יצר אצלם גאווה יחידה, מחויבות ואחריות, והעצים את יכולותיהם. המפגש עם האוניברסיטה תרם להעצמה אישית של התלמידים ובניית תחושת המסוגלות שלהם. שמחתי לראות את רמת המחויבות והעניין של התלמידים.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתתפת
בקורס "יסודות בקידום הבריאות"

סוגיות דתיות והלכתיות בדת האסלאם

ד"ר אלמאזה עסאמנה, מנהלת תחום דעת מורשת ודת האסלאם
בשיתוף אלקאסמי – מכללה אקדמית לחינוך

תיאור הקורס

הקורס מהווה יח"ל (יחידת לימוד) אחת מיחידות ההגבר במקצוע "מורשת ודת האסלאם, סוגיות דתיות והלכתיות בדת האסלאם". נושאים אלו יילמדו תוך דגש על מיומנויות חשיבה ביקורתית וחשיבה יצירתית, אוריינות דיגיטלית (שימוש בכלים דיגיטליים ובינה מלאכותית), מיומנות חברתית-רגשית (SEL) וערכית. אנו סבורים שתלמידים ברמת 5 יחידות בגרות הם תלמידים בעלי פוטנציאל גבוה להשתלב באקדמיה. הקורס דיגיטלי ומתקיים על הפלטפורמה Moodle.qsm. הקורס משלב גישות הוראה חדשניות כמו למידה מבוססת פרויקטים ולמידת עמיתים, נוסף על הרצאות וידאו מוקלטות ומשימות ממוחשבות המבוססות על שימוש בכלים דיגיטליים, שימוש בבינה מלאכותית ולומדה בסיומולציה. הלימודים יתקיימו בזמן שיעורי הדת בבית הספר ללא שינוי במערכת השעות של בית הספר, כל חומרי הלמידה יהיו נגישים גם לתלמידים וגם למורים דרך מערכת המודל של אקדמיית אלקאסמי. במהלך הקורס ייערך מפגש חווייתי לתלמידים באקדמיית אלקאסמי שבו הם יכירו את עולם האקדמיה ויפגשו עם המרצים שפיתחו את הקורס, נוסף למפגשי הכשרה למורים. דרכי ההערכה הן – מטלות ודוחות שוטפים: 50%, מבחן סופי המתקיים באקדמיה: 50%. חשוב להדגיש שהקורס מתאים ופתוח לכל אוכלוסיית התלמידים.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס יפתחו יכולת למידה עצמאית: קריאת חומרים אקדמיים וכתובת מטלות ברמה גבוהה, ביטחון ויוזמה בשיח אקדמי. ההתנסות בדיונים ובחשיבה ביקורתית תסייע להם להביע את דעתם ולהתבלט באולמות הלימוד. הם יפתחו גם חוסן אישי ותחושת מסוגלות: הידע שירכשו בקורס ברמה אקדמית יעניק להם ביטחון עצמי להתמודד עם אתגרים נוספים בלימודים ובחיים בכלל.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת מורשת ודת האסלאם

כמפ"רית, ריגש אותי במיוחד לראות תלמידים מכל הרמות, גם כאלה שאינם בולטים בדרך כלל בשגרה הבית-ספרית, פורחים ומגלים יכולות מרשימות בסביבה אקדמית. לא רק התלמידים המצטיינים הובילו אלא גם תלמידים אחרים העזו, שאלו, והשתלבו באופן פעיל בתהליך הלמידה. עבורם זו הייתה הזדמנות משמעותית להוכיח לעצמם את יכולותיהם ולהרחיב את תחושת המסוגלות האישית. כך הם מפתחים ביטחון עצמי ולומדים להאמין בעצמם לא רק במסגרת הקורס, אלא גם בהמשך דרכם.

ד"ר אלמאזה עסאמנה, מנהלת תחום דעת מורשת ודת האסלאם

مشروع ممتاز، يجهز الطلاب للمرحلة ما بعد المدرسة وهي المرحلة الأكاديمية في الجامعات والكليات. تוכנית מצוינת שמכינה את התלמידים לשלב שלאחר בית הספר – השלב האקדמי באוניברסיטאות ובמכללות.

سماح بشير ريان | سمأح بشير ريان، مורה שכיתה משתפת בקורס "סוגיות דתיות והלכתיות בדת האסלאם"، مدرسة الهدى الثانوية - الرمله | בית הספר הודא אלרמלה

ברצוננו להביע את תודתנו והערכתנו העמוקה על ההזדמנות שניתנה לנו להשתתף במיזם חלוצי זה, שמטרתו לקדם את טובת תלמידינו ולחזק את דרכם החינוכית. התמיכה והליווי מצדכם היוו נדבך מרכזי בהצלחת המהלך, ואנו גאים להיות שותפים בו. בעזרת השם נמשיך לפעול יחד להשגת הישגים נוספים, מתוך אמונה שלמה בשליחותנו המשותפת להעניק לתלמידינו את הטוב ביותר.

אשרף מקאלדה, מנהל שכיתה מבית ספרו משתפת בקורס "סוגיות דתיות והלכתיות בדת האסלאם", בית הספר המקיף אל-אנדלוס

هذا البرنامج ساعدني على تطوير مهاراتي التعليمية واكتشافي على مواد جديدة والتعلم بطريقة ذاتية بالنسبة لي مشروع مميز.

התוכנית הזו סייעה לי לפתח את כישורי הלמידה שלי, להיחשף לחומרים חדשים וללמוד בצורה עצמאית. בעיניי – זו תוכנית ייחודית ומיוחדת.

لبنى موسى | לובנא מוסא, תלמידה בקורס "סוגיות דתיות והלכתיות בדת האסלאם", مدرسة اكسلنس شيخ جراح | אקסלנס – שיח' ג'ראח

الفريديس الشاملة" مشروع جَدًّا مشجّع للطلاب للحصول على شهادة البجروت والنقاط في الجامعات مستقبلاً. התוכנית מעודדת מאוד את התלמידים להשגת תעודת הבגרות ולצבירת נקודות זכות אקדמיות לעתידם באוניברסיטאות.

حسن مرعي | חסן מרעי, מורה שכיתתו משתפת בקורס "סוגיות דתיות והלכתיות בדת האסלאם", المدرسة الشاملة الفريديس | מקיף פרדיס

مشروع رائع إذ يفتح مجال المعرفة الأكاديمية لدى طلاب المدارس الثانوية. תוכנית נפלאה שפותחת בפני תלמידי התיכון את שערי הידע האקדמי.

شذا محمود زعبي | שדא מחמוד זועבי, מורה שכיתה משתפת בקורס "סוגיות דתיות והלכתיות בדת האסלאם", مدرسة خالد سليمان | מקיף חאלד סלימאן

בלט קלאסי באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים

הילה קובריגרו פינחסי, מנהלת תחום דעת מחול
בשיתוף האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים

12 נקודות זכות

30 מורים

186 תלמידים

21 בתי ספר

תיאור הקורס

קורס הבלט הקלאסי ברמה אקדמית לתלמידות תיכון נבנה כפסגת ההכשרה המקצועית במגמה, ומשלב עומק טכני עם דרישות ביצוע גבוהות. זהו קורס מעשי, בהובלת הצוות המקצועי של המסלול למחול באקדמיה למוזיקה ולמחול בירושלים. הקורס כולל שיעור בלט שבו שבעה תרגילים ברמת מתקדמים, המשלבים אלמנטים תנועתיים מורכבים ויכולות שנרכשו לאורך שנות הלימוד: קואורדינציה מדויקת, מוזיקליות מפותחת, שיווי משקל, כוח, גמישות, ריקודיות והבנה גופנית מעמיקה. מבנה הקורס מאפשר בחינה שוויונית לכל התלמידות, לצד אתגר משמעותי הדורש ריכוז, שליטה וסטנדרט ביצוע גבוה, ומכין אותן לעבודה מקצועית מתקדמת ולדרישות העולם האקדמי והאומנותי.

מבט לעתיד

בוגרות הקורס יגיעו למוסדות ההשכלה הגבוהה עם בסיס טכני מוצק, משמעת עבודה גבוהה והבנה גופנית מעמיקה שיאפשרו להן להתמודד עם עומסים ודרישות גבוהות. הקורס מקנה יכולות אישיות כמו התמדה, מחויבות לתהליך ארוך טווח ויכולת להציב יעדים ולעבוד עליהם באופן עקבי. מעבר לטכניקה, הבוגרות יישאו עימן בשלות אישית ואומנותית, דיוק ויכולת למידה עצמאית שיתמכו בהשתלבותן ובהתפתחותן במסגרת אקדמית בכל תחום.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת מחול

הקורס היווה הזדמנות לשקלל מגוון תפיסות פדגוגיות מסורתיות וחדשות בבלט הקלאסי לתוך שדה המחול הישראלי ולהביא לסטנדרט אקדמי מקומי ייחודי בתחום עבור מגמות המחול. פריסת ההכשרה והחיבור האקדמי הביאו מגמות מכל רחבי הארץ לבחינה שוויונית ומקצועית. ההכשרה סייעה בקידום ופיתוח מקצועי של מורים והביאה להידוק קשרי הקהילה ושיח העמיתים בתחום.

הילה קובריגרו פינחסי, מנהלת תחום דעת מחול

ההשקעה בתנאים וכלימודי הבלט במסגרת מגמת המחול אינה מותרות אלא תשתית הכרחית למצוינות חינוכית ואומנותית. מדובר בהרבה שעות ובקושי לוגיסטי שקיים תמיד, אבל העבודה על הקורס היא במסגרת הקיים ממילא. כאשר ניתנים מרחב, זמן וליווי מקצועי איכותי, הבלט הופך לכלי מרכזי בבניית משמעת, עומק וסטנדרט גבוה שמקרינים על האקלים הבית-ספרי ומעצבים דור של תלמידות מנהיגות.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתתפת בקורס "בלט קלאסי באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים"

ישנה התקדמות מאוד גדולה של התלמידות כי הרי לא כולן בלרינות והבלט הוא לא המקצוע הכי חזק שלהן, אך בשל המעמד והיעד נוצרו התגייסות לימודית ומחויבות גם מצד התלמידות. התחלתי עם המון חששות, אבל הייתה הרבה מאוד תמיכה מסכיב, נגישות, זמינות. שלחו סרטונים, הסבירו והרגיעו. התהליך היה באמת מגובש ומלווה. יש רף שצריך לעמוד בו וזה מושך את התלמידות, המחויבות לעשות מבחן ברמה הארצית יצרה התארגנות ומוכנות אינטנסיבית לטובה.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "בלט קלאסי באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים"

תהליך הלמידה במסגרת אקדמית יכול לעזור לנו בעתיד, זה מרגש, זה היה חשוב לנו. יש קשיים, זה אינטנסיבי, הרבה שעות, אנחנו נעים בין לוותר ללא לוותר – הפעם אתן הכול, הפעם אקשיב לגוף...! בסוף זה משהו חדש, ומרגש אותנו ממש לבוא למקום שהמורות שלנו למדו בו. זה מלחיץ אבל זה נותן דרייב להיות טובות יותר. להצליח במקום שלא מכירים אותי בו.

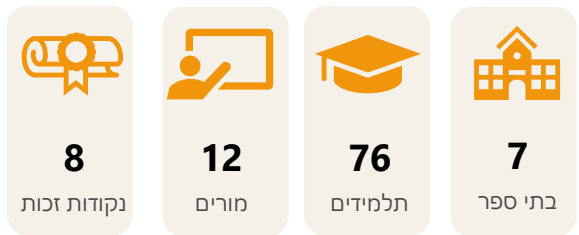
תלמידה בקורס "בלט קלאסי באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים"

בלט קלאסי - חמ"ד

בלט קלאסי - חמ"ד

הילה קובריגרו פינחסי, מנהלת תחום דעת מחול
בשיתוף מכללת אורות ישראל

תיאור הקורס

קורס הבלט הקלאסי ברמה אקדמית לתלמידות תיכון נבנה כפסגת ההכשרה המקצועית במגמה, ומשלב עומק טכני עם דרישות ביצוע גבוהות. הקורס, בהובלת הצוות המקצועי של המסלול למחול במכללת אורות ישראל, הוא קורס מעשי ומתאם לרוח החמ"ד (החינוך הממלכתי-דתי). הקורס כולל שיעור ובו שבעה תרגילים ברמת מתקדמים המשלבים אלמנטים תנועתיים מורכבים ויכולות שנרכשו לאורך שנות הלימוד: קואורדינציה מדויקת, מוזיקליות מפותחת, שיווי משקל, כוח, גמישות, ריקודיות והבנה גופנית מעמיקה. מבנה הקורס מאפשר בחינה שוויונית לכל התלמידות, לצד אתגר משמעותי הדורש ריכוז, שליטה וסטנדרט ביצוע גבוה, ומכין אותן לעבודה מקצועית מתקדמת ולדרישות העולם האקדמי והאומנותי.

מבט לעתיד

בוגרות הקורס יגיעו למוסדות ההשכלה הגבוהה עם בסיס טכני מוצק, משמעת עבודה גבוהה והבנה גופנית מעמיקה שיאפשרו להן להתמודד עם עומסים ודרישות גבוהות, תוך שמירה וכבוד לערכי החמ"ד. הקורס מקנה יכולות אישיות כמו התמדה, מחויבות לתהליך ארוך טווח ויכולת להציב יעדים ולעבוד עליהם באופן עקבי. מעבר לטכניקה, הבוגרות יישאו עימן בשלות אישית ואומנותית, דיוק ויכולת למידה עצמאית שיתמכו בהשתלבותן ובהתפתחותן במסגרת אקדמית בכל תחום.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת מחול

הקורס היווה הזדמנות לשקלל מגוון תפיסות פדגוגיות מסורתיות וחדשות בבלט הקלאסי לתוך שדה המחול הישראלי ולהביא לסטנדרט אקדמי מקומי ייחודי בתחום עבור מגמות המחול. פריסת ההכשרה והחיבור האקדמי הביאו מגמות מכל רחבי הארץ לבחינה שוויונית ומקצועית. ההכשרה סייעה בקידום ובפיתוח מקצועי של מורים והביאה להידוק קשרי הקהילה ושיח העמיתים בתחום.

הילה קובריגרו פינחסי, מנהלת תחום דעת מחול

ישנה התקדמות מאוד גדולה של התלמידות כי הרי לא כולן בלרינות והבלט הוא לא המקצוע הכי חזק שלהן, אך בשל המעמד והיעד נוצרו התגייסות מבחינה לימודית ומחויבות גם מצד התלמידות. התחלתי עם המון חששות, אבל הייתה הרבה מאוד תמיכה מסביב, נגישות, זמינות. שלחו סרטונים, הסבירו, הרגיעו, התהליך היה באמת מגובש ומלווה. אני מעריכה מאוד את המסגרת המותאמת עבורנו, שמאפשרת לבנות של החמ"ד להגיע לרמה מקצועית גבוהה בלי לוותר על מה שאנחנו מאמינות בו. יש רף שצריך לעמוד בו וזה מושך את התלמידות, המחויבות לעשות מבחן ברמה הארצית יצרה התארגנות ומוכנות אינטנסיבית לטובה.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "בלט קלאסי - חמ"ד"

ההשקעה בתנאים ובלימודי הבלט במסגרת מגמת המחול אינה מותרות אלא תשתית הכרחית למצוינות חינוכית ואומנותית לצד ערכי החמ"ד שמוביל בית הספר. מדובר בהרבה שעות ובקושי לוגיסטי שקיים תמיד, אבל העבודה על הקורס היא במסגרת הקיים ממילא. כאשר ניתנים מרחב, זמן וליווי מקצועי איכותי, הבלט הופך לכלי מרכזי בכניית משמעת, עומק וסטנדרט גבוה שמקרינים על האקלים הבית-ספרי ומעצבים דור של תלמידות מנהיגות.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתתפת בקורס "בלט קלאסי - חמ"ד"

תהליך הלמידה במסגרת אקדמית יכול לעזור לנו בעתיד, זה מרגש, זה היה חשוב לנו. יש קשיים, זה אינטנסיבי, הרבה שעות, אנחנו נעים בין לוותר ללא לוותר - 'הפעם אתן הכול, הפעם אקשיב לגוף'. בסוף זה משהו חדש ומרגש אותנו ממש לבוא למקום שכל המורות שלנו למדו בו, מקום שמחובר לעולם שלנו. זה מלחיץ אבל נותן דרייב להיות טובות יותר, להצליח במקום שלא מכירים אותי בו.

תלמידה בקורס "בלט קלאסי - חמ"ד"

סוגיות במשנת הרב קוק

הרב ד"ר יוחאי רודיק, מנהל תחום דעת מחשבת ישראל חמ"ד
בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה

תיאור הקורס

במרכז הקורס עומדות דמותו והגותו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק – רבה הראשי הראשון של ארץ ישראל. משנתו כוללת סוגיות יסוד בעולם האמונה בכלל, ובעולמה של הציונות הדתית בפרט. מדובר בסוגיות משמעותיות ואקטואליות המהוות חלק מבניין עולמם של תלמידי ותלמידות החמ"ד (החינוך הממלכתי-דתי). בין הנושאים שיילמדו בקורס: חיבור לעצמיות האדם, סובלנות, אמונה ואומנות, דתיים וחילוניים, מסע המושבות, המפגשים עם חלוצי העלייה השנייה ועוד. במהלך הלימודים נערכת השוואה בין האתגרים והסוגיות החינוכיות שהעסיקו את הראי"ה קוק בשעתו, בשנות העשרים והשלושים של המאה העשרים, לבין סוגיות חינוכיות ומשמעותיות המעסיקות את עולם החינוך לגווניו השונים כיום.

מבט לעתיד

דרך המפגש עם משנת הראי"ה קוק התלמידים יפתחו יכולת להתבוננות עצמית, חשיבה ביקורתית ומודעות חברתית ותרבותית. מיומנויות החקר המקדמות, עיבוד המקורות המורכבים והשימוש בכלי ה-AI, יעניקו להם ארגז כלים אקדמי וטכנולוגי נרחב. הזדמנות ייחודית זו, המתרחשת כבר במהלך הלימודים בתיכון, תסייע להם לצמוח כאנשים חושבים, בעלי חוסן ערכי וביטחון עצמי, המוכנים להתמודד באופן עצמאי ומפוכח עם אתגרי המחר בסביבה המודרנית.

נקודת מבט מנהלת מחשבת ישראל חמ"ד

בקורס זה תלמידי ותלמידות החמ"ד זוכים להזדמנות להפנים ולהעניק משמעות ורלוונטיות קיומית לסוגיות משמעותיות במשנת הראי"ה קוק. המפגש עם ההגות אינו נשאר רק במרחב האינטלקטואלי והטקסטואלי, אלא מיתרגם למצפן ערכי ואמוני הנגזר ישירות לחיי היום-יום שלהם. במהלך הלמידה נוצר שיח פנימי ואותנטי בין הלומדים למובילי הקורס, המאפשר להם לעבד סוגיות ליבה של זהות, חיבור לעצמיות, אמונה, דת ולאומיות. השילוב בין המקורות התורניים לבין כלי חקר וטכנולוגיות מתקדמות (כמו שימוש ב-AI) מנגיש את עולם המחשבה באופן חי ועדכני.

הרב ד"ר יוחאי רודיק, מנהל תחום דעת מחשבת ישראל חמ"ד

מאוד נהייתי ולמדתי מהיחידה על מסע המושבות, אותן דילמות ממש שהעסיקו אז את החלוצים ואת הדתיים, נמצאות במדינה גם היום.
תלמידה בקורס "סוגיות במשנת הרב קוק"

התפעלתי מדמותו רבת ההשראה של הרב קוק כפי שעלתה במפגשי הקורס.

מורה שכיתה משתפת בקורס
"סוגיות במשנת הרב קוק"

אני שמח שבחרנו בתוכנית 'אקדמיה בתיכון', המקנה לתלמידים מיומנויות חשיבה וניתוח טקסטים נוסף על הנלמד בכיתה.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתפת בקורס "סוגיות במשנת הרב קוק"

מאמר הדור של הרא"ה קוק: מבט חדש על דור החלוצים

במאמרו "מאמר הדור" (1906), הרב אברהם יצחק הכהן קוק מנתח את נפשם של החלוצים הצעירים. במקום לגנות את עדיבתם את הדת, הוא רואה בהם דור אידיאליסטי עם שאיפות גדולות, ומציע דרך חדשה לגשר על הפער הרחב.

האבחנה: דור של ניגודים

הפתרון: "הבה נכין לו הדרך"

פיזיולוגיה של מערכות גוף האדם: אנדוקרינולוגיה ונפרולוגיה

תמר פרץ-מנחמוב, מנהלת תחום דעת מערכות בריאות
בשיתוף המרכז האקדמי הרב תחומי ירושלים

3

נקודות זכות

24

מורים

355

תלמידים

19

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס מהווה שער לעולם הרפואה והאקדמיה, ומתמקד בשתיים מהמערכות המורכבות והמרתקות בגוף האדם – המערכת האנדוקרינית והמערכת הנפרולוגית, ומאפשר הזדמנות להבנה פיזיולוגית ואנטומית שלהן ברמה אקדמית. הלמידה על מבנה ותפקוד מערכות אלו מהווה את היסודות לחשיבה הקלינית שאליה נחשפים התלמידים דרך ניתוח סיפורי מקרה מרתקים המחברים את חומר הלימוד למציאות הרפואית בשטח. הקורס נפתח במבוא נירולוגי מעמיק המניח תשתית חזקה להבנת ויסות הגוף, ומספק לתלמידים יתרון משמעותי בהמשך דרכם. שיאו של התהליך בסיוורים לימודיים במרכז הרב-תחומי בירושלים, שמאפשרים לתלמידים לחוות את הלמידה הפיזית בקמפוס, לבצע ניסויים וניתוחי איברים, ולשמוע על חלקים יישומיים של ההבנה הפיזיולוגית של המערכות. תחת הנחייתו של ד"ר אשל אופיר, מוכשרים המורים להוראת הקורס בכיתות והם שותפים מרכזיים בבניית מערכי השיעור, חומרי לימוד, מצגות, התלכטיות מקצועיות, והפרייה הדדית.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס יגיעו לאקדמיה עם DNA אקדמי – היכרות מוקדמת עם השפה האקדמית והקלינית, הכוללת מיומנות בניתוח מערכות רפואיות מורכבות ופתרון בעיות המשלבות סדר חשיבה והבנה גבוה. הכלים שרכשו יאפשרו להם לצלוח קורסים אקדמיים נוספים – תיאורטיים ומעשיים, ותחושת המסוגלות שפיתחו בתיכון תחזק את הביטחון שלהם כלומדים.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת מערכות בריאות

מה שריגש אותי בקורס היה בעיקר המחויבות המלאה וההתגייסות של המורים לפיצוח נושאים מורכבים בפיזיולוגיה בקורס. היכולת שלהם 'לתרגם' את הרמה האקדמית הגבוהה למצגות נגישות תוך שימוש במילות מפתח מדויקות עבור התלמידים, יצרה קהילה לומדת שבה המורה והתלמידים צומחים יחד. זהו מודל של מצוינות שמחלחל מהמנחה דרך המורה ועד לאחרון התלמידים.

תמר פרץ-מנחמוב, מנהלת תחום דעת מערכות בריאות

הקורס נותן לתלמידים הזדמנות לפגוש את עולם הרפואה כבר בבית הספר, להבין את גוף האדם, ללמוד על פיזיולוגיה של המערכות, ולפתח ראייה מקצועית לעתיד.

מר הלאל מצארוה, מנהל בית ספר עמל ע"ש יוסף שאהין, טייבה, שכיתה מבית ספרו משתתפת בקורס "פיזיולוגיה של מערכות גוף האדם: אנדוקרינולוגיה ונפרולוגיה"

החשיפה של התלמידים לתוכן ברמה האקדמית איתגרה גם אותי כמורה ויצרה הזדמנות לדרכי הוראה חדשות. בהחלט היה מעניין!

מיטל אדרי, מורה מתיכון ע"ש ברנקו וייס, מיתר, שכיתה משתתפת בקורס "פיזיולוגיה של מערכות גוף האדם: אנדוקרינולוגיה ונפרולוגיה"

קורס האקדמיזציה היה לנו חוויה נהדרת! למדנו על הכליות (נפרולוגיה) ועל ההורמונים (אנדוקרינולוגיה) ברמה גבוהה ומעניינת. הביקור במכללה הרב תחומית היה מרתק, היו הרצאות ומעבדות מצוינות. שיא הקורס היה כשד"ר אשל בא אלינו לבית הספר והדריך אותנו בדיסקציה של כליות. היה פשוט מרתק ומהנה לראות את כל מה שלמדנו במציאות. זה הפך את כל חומר הלימוד להרבה יותר מוחשי, מעניין ומובן.

שרה, שפרה ואביגיל, תלמידות מאולפנת חורב, ירושלים, המשתתפות בקורס "פיזיולוגיה של מערכות גוף האדם: אנדוקרינולוגיה ונפרולוגיה"

הקורס נותן לתלמידים טעימה מעולם הלימודים האקדמיים, הוא מאתגר, מעשיר ומפתח יכולות חשיבה, אחריות אישית וסקרנות אינטלקטואלית. זו חוויה אחרת מכל מה שהם רגילים אליו בבית הספר.

דנה רז, מורה מקריית החינוך אורט רחובות, ע"ש מקס ואמפרו שיין, שכיתה משתתפת בקורס "פיזיולוגיה של מערכות גוף האדם: אנדוקרינולוגיה ונפרולוגיה"

התוכנית פתחה לי דלת לאקדמיה הרבה לפני שחשבתי שזה אפשרי. הרגשתי שאני חלק ממשו רציני, שהתייחסו אלינו כמו לסטודנטים, וזה נתן לי המון ביטחון והשראה לעתיד.

יזן יאסין, תלמיד מתיכון עמל ע"ש יוסף שאהין, טייבה, המשתתף בקורס "פיזיולוגיה של מערכות גוף האדם: אנדוקרינולוגיה ונפרולוגיה"

מאז שהתחלנו את הקורס אני מרגישה שיצא לי להעמיק יותר בנושאים שלמדתי והתעניינתי בנושאים החדשים שלמדתי.

אלינור, תלמידה מקריית החינוך אורט רחובות ע"ש מקס ואמפרו שיין, המשתתפת בקורס "פיזיולוגיה של מערכות גוף האדם: אנדוקרינולוגיה ונפרולוגיה"

חדו"א 1

גרגורי שפורין, מנהל תחום דעת מתמטיקה
בשיתוף המכללה האקדמית אפקה

6

נקודות זכות

9

מורים

106

תלמידים

9

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס מתמקד בהקניית יסודות החשבון הדיפרנציאלי והאינטגרלי ברמה אקדמית כבר במהלך הלימודים בתיכון. מטרתו לחשוף תלמידים בעלי יכולת גבוהה לחשיבה מתמטית מעמיקה, לפתח עצמאות בלמידה ולהכין אותם להתמודדות עם קורסים אקדמיים בהמשך. במהלך הקורס לומדים התלמידים באמצעות שילוב של צפייה בהרצאות, פתרון תרגילים ועבודה עצמאית מונחית, למפגשי ליווי שבהם הם יחזקו הבנה, ידונו בקשיים ויעמיקו בנושאים המרכזיים. ייחודו של הקורס הוא בחיבור בין מסגרת תיכונית ללמידה אקדמית אמיתית, תוך התאמה לצרכים הפדגוגיים של התלמידים וליווי צמוד לאורך התהליך. הערך המוסף עבור התלמידים בא לידי ביטוי בפיתוח חשיבה אנליטית, יכולת התמודדות עם חומר מורכב, וניסיון ממשי בלמידה אקדמית כבר בשלב מוקדם.

מבט לעתיד

בעוד חמש שנים, באקדמיה, הבוגרים יגיעו עם יכולת למידה עצמאית גבוהה ועם ביטחון בהתמודדות עם חומר מתמטי מורכב. הם ידעו לנתח בעיות לעומק, לעבוד בצורה שיטתית ולהתמיד גם כשנדרשת השקעה ממושכת. נוסף על כך, הניסיון בלמידה אקדמית כבר בתיכון יקנה להם יתרון משמעותי בכניסה חלקה לקורסים מתקדמים.

נקודת מבט מנהל תחום דעת מתמטיקה

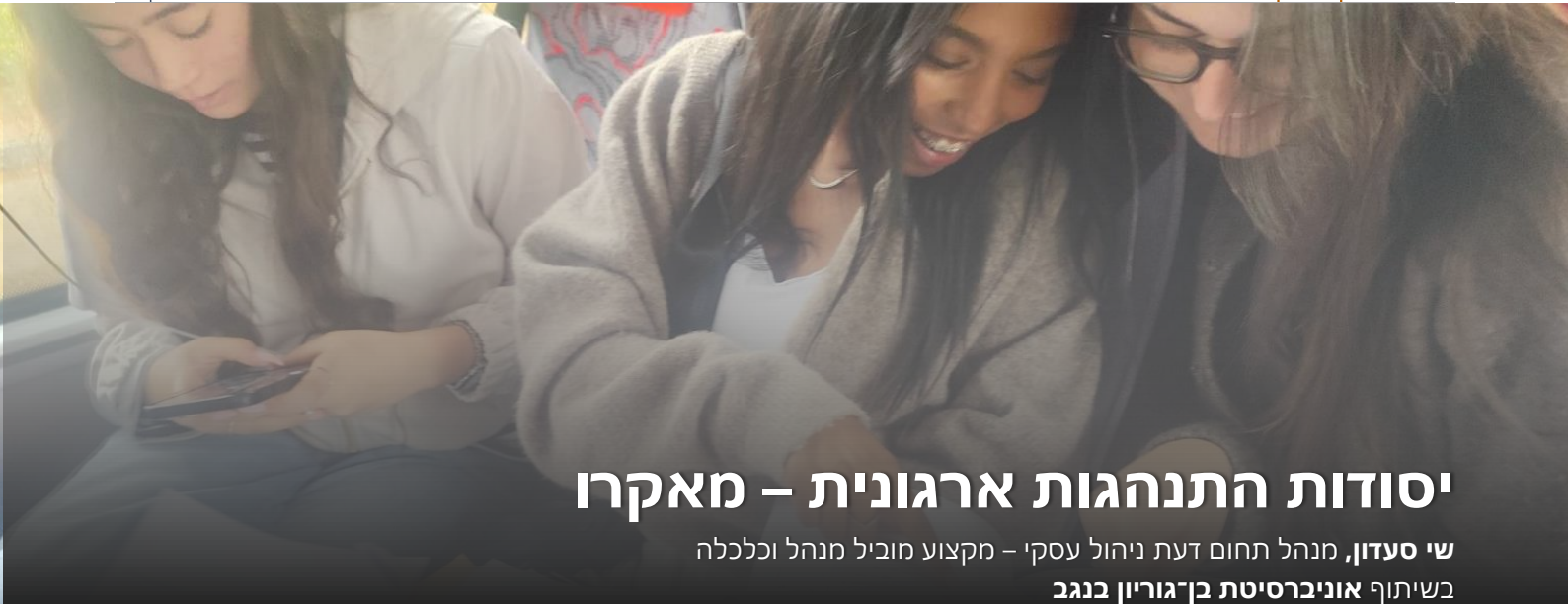
מה שהכי ריגש והפתיע אותי בקורס הוא לראות כיצד תלמידי תיכון מצליחים לא רק להתמודד עם רמה אקדמית, אלא לאמץ דפוסי חשיבה של סטודנטים כבר בשלב מוקדם. המעבר מלמידה מכוונת לפיתוח עצמאות אמיתית, אחריות אישית והתמודדות עם אתגר – היה עמוק ומשמעותי. בייחוד בלטה היכולת שלהם להתמיד, לשאול שאלות איכותיות ולהתפתח מעבר למה שמקובל במסגרת תיכונית רגילה.

גרגורי שפורין, מנהל תחום דעת מתמטיקה

אני ומורה שמלמד באוסטרובסקי ליוונו השנה את התוכנית 'סמסטר ראשון בתיכון'. זכיתי ללמד קבוצה מאוד איכותית של תלמידים שאוהבים מתמטיקה ורצו לחוות אותה בצורה קצת שונה. הייתה לי הזכות להכיר מרצה מהשורה הראשונה שהעביר את החומר בסרטונים בצורה הכי מקצועית, ידידותית ונעימה. ההתנהלות ביננו המורים עם המרצה הייתה חוויה בפני עצמה. כל בקשה שלנו במישור האישי והמקצועי נענתה ברצון, והייתה הרגשה של שייכות וביטחון. חומר הלימוד מעניין, מאתגר ופותח עולם אחר לחשיבה מעמיקה בתחום החשוב הזה.

מורה מתיכונט, שכיתתו משתתפת בקורס "חזו"א 1"

יסודות התנהגות ארגונית – מאקרו

שי סעדון, מנהל תחום דעת ניהול עסקי – מקצוע מוביל מנהל וכלכלה
בשיתוף אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

3 נקודות זכות

20 מורים

220 תלמידים

9 בתי ספר

תיאור הקורס

מטרת הלמידה בקורס היא לחשוף את התלמידים לאקדמיה ולהקנות להם ידע יסודי ומקיף בהבנת התנהגות ארגונית בקנה מידה רחב. קורס זה הוא אחד הקורסים המשמעותיים הנלמדים בלימודי ניהול באקדמיה. הפעילות המרכזית בקורס כללה למידה מעמיקה של מבנים ותהליכים ארגוניים מורכבים, בהתבסס על חומרים אקדמיים עדכניים. התלמידים התמודדו עם נושאים קריטיים כגון ניהול קבוצות עבודה, שלבי התפתחות קבוצה, תקשורת ארגונית, בסיסי כוח ופוליטיקה בארגונים וסוגי מבנים ותרבויות ארגוניות. דגש ניתן גם על הבנת תופעות כמו חשיבת יחד ובטלה חברתית וכן ניהול שינוי ארגוני ואסטרטגיות התנגדות. הערך המוסף לתלמידים הוא רכישת ידע יוקרתי ברמה אוניברסיטאית, המצייד אותם בכישורי ניתוח והבנה שחיוניים להצלחה בכל סביבת עבודה עתידית. הקורס מכין את התלמידים להתמודדות עם הדינמיקות הארגוניות והבין-דוריות המאפיינות את שוק העבודה המודרני.

מבט לעתיד

הקורס מעניק לבוגרים יתרון אסטרטגי באקדמיה, כיוון שהוא חושף אותם כבר בתיכון לסודות הדינמיקות הארגוניות והחברתיות של עולם המבוגרים. הבוגרים רוכשים כלים מתקדמים לשליטה בדינמיקות קבוצתיות, כולל הבנת שלבי התפתחות קבוצה והיכולת למנוע תופעות מפריעות כמו בטלה חברתית וחשיבת יחד, עובדה שהופכת אותם למובילים אפקטיביים בכל פרויקט לימודי. נוסף על כך, הבנתם המעמיקה את בסיסי הכוח ואת הפוליטיקה הארגונית תאפשר להם לנווט בהצלחה ובביטחון בכל אינטראקציה חברתית או מקצועית מורכבת.

נקודת מבט מנהל תחום דעת ניהול עסקי – מקצוע מוביל מנהל וכלכלה

פתיחת הדלת לאקדמיה בפני התלמידים הייתה עבורי רגע משמעותי ומרגש במיוחד. לראות תלמידים נכנסים לסביבה אקדמית, מתמודדים עם דרישות ברמה גבוהה ומיישמים את הידע והמיומנויות שרכשו במסגרת בית הספר – זו חוויה מעוררת השראה. מה שהפתיע אותי במיוחד הוא מידת הבשלות, האחריות והאמונה העצמית שהתלמידים גילו לאורך התהליך, לצד היכולת שלהם להעביר את הלמידה בבית הספר אל זירה אקדמית מאתגרת. התהליך חיזק את ההבנה שהאקדמיה אינה יעד רחוק, אלא המשך טבעי ומשמעותי למסלול הלמידה שהם כבר נמצאים בו.

שי סעדון, מנהל תחום דעת ניהול עסקי – מקצוע מוביל מנהל וכלכלה

רק אחרי שלמדנו בכיתה על התעמרות בעבודה הבנתי שמה שחוויתי בעבודה זה באמת התעמרות, ולא משהו שצריך לקבל כמובן מאליו. הקורס האקדמי עזר לי להעמיק את מה שלמדנו בכיתה ולראות את הדברים בצורה יותר ברורה ומדויקת. זה חיזק לי את הביטחון העצמי ואת התחושה שאני יודע לעמוד על הזכויות שלי. והכי משמעותי בשבילי – התחושה שאני כבר קצת 'נוגע' באוניברסיטה נותנת לי גאווה ומראה לי שזה לגמרי אפשרי להגיע לשם.

תלמידה שמתתפת בקורס "יסודות התנהגות ארגונית – מאקרו"

ההתרגשות סביב תוכנית האקדמיה חיזקה את תחושת השייכות ויצרה גאווה יחידה במגמה. התלמידים הרגישו שהם חלק ממשהו גדול ומשמעותי, והדבר בא לידי ביטוי בשיח היום-יומי, במעורבות גבוהה יותר ובנכונות להשקיע ולהתאמץ. נוצרה תחושת 'ביחד' של קבוצה שמתקדמת לעבר מטרה משותפת, תומכת אחד בשני וחוגגת הצלחות. עבורי כמורה, היה מרגש לראות כיצד החוויה המשותפת מגבשת את הכיתה, מחזקת את הקשר בין התלמידים ומעצימה את תחושת הגאווה שלהם במגמה ובדרך שהם עושים.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "יסודות התנהגות ארגונית – מאקרו"

תוכנית האקדמיה בתיכון העניקה לתלמידים חוויית למידה מאתגרת ומשמעותית, לצד פיתוח מיומנויות חשיבה, אחריות ועצמאות. התוכנית חיזקה את תחושת המסוגלות שלהם, והעמיקה את החיבור לעולם האקדמי כחלק טבעי מהמשך דרכם.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתתפת בקורס "יסודות התנהגות ארגונית – מאקרו"

עברית לחברה הערבית בדגש על דיבור

ד"ר האני מוסא, מנהל תחום דעת עברית בעל-יסודי בחברה הערבית
בשיתוף אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

תיאור הקורס

הקורס מיועד לתלמידי החברה הבדואית וממוקד בפיתוח כשירות תקשורתית בעברית מדוברת. הלמידה מתבססת על הרחבת אוצר מילים וביטויי אינטראקציה רלוונטיים, תוך דגש על תיווך החוויה האקדמית והחברתית במרחב דובר עברית. הקורס מכשיר את הלומדים להתמודדות עם מצבי תקשורת אותנטיים ולכניסה בשערי האוניברסיטה מתוך ביטחון לשוני ותפקודי. במקביל, המורים מרחיבים ומעמיקים את סל המיומנויות הפדגוגיות שלהם בהוראת עברית כשפה נוספת, בהתאמה להקשר התרבותי והאקדמי של הלומדים.

מבט לעתיד

בוגרי בתי הספר בחברה הבדואית מרגישים נוח ללמוד בין מקביליהם דוברי העברית באוניברסיטה בזכות כישורי השפה שיפתחו. הם יכולים להשקיע את מרצם בלימוד התוכן ולהשתלב בחברה הישראלית בכל תחום של אקדמיה ותעסוקה איכותית.

בשנת תשפ"ז ייפתח קורס נוסף של "עברית לחברה הערבית" באוניברסיטה הפתוחה, [לפרטים נוספים](#)

נקודת מבט מנהל תחום דעת עברית בעל-יסודי בחברה הערבית

כולם (מנהלים, מורים, מפקחים) מבינים את חשיבות השפה הדבורה ככלי להשתלבות בעולם האקדמי. לא רק הציונים קובעים אלא גם היכולת לייצר תקשורת עם עמיתים בכיתה, במסדרונות ועל הדשא.
ד"ר האני מוסא, מנהל תחום דעת עברית בעל-יסודי בחברה הערבית

אני מרגישה מוכנה לאתגר כי הקורס נותן לי כלים פרקטיים לכיתה.
מורה שכיתה משתפת בקורס "עברית לחברה הערבית בדגש על דיבור"

אני מעוניין לשלב את תלמידי בתוכנית ומעוניין בקורס הכנה ליעל.
מנהל שכיתה מבית ספרו משתפת בקורס "עברית לחברה הערבית בדגש על דיבור"

אשקיע במיומנויות התקשורת בעברית כדי להצליח בהמשך הדרך.
תלמיד בקורס "עברית לחברה הערבית בדגש על דיבור"

תולדות העמים המוסלמים – משבטים לאימפריות

ד"ר סיגלית שושן, מנהלת תחום דעת עולם הערבים והאסלאם
בשיתוף אוניברסיטת תל אביב

2 נקודות זכות

12 מורים

154 תלמידים

7 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס הדיגיטלי "תולדות העמים המוסלמים – משבטים לאימפריות", בהובלת פרופ' מירי שפר-מוסינזון, סוקר את ההיסטוריה של התפתחות והתפשטות האסלאם הן כדת והן כתרבות, מימי נביא האסלאם מוחמד ועד לשיא תקופת האימפריה העות'מאנית. הקורס עצמו עשיר בדיגיטציה, ומשמש כפלטפורמת למידה עצמית דיגיטלית בין-לאומית כבר מספר שנים. הקורס מחולק ליחידות, וכל יחידה מורכבת ממספר שיעורים. שיעורים אלו כוללים טקסטים אקדמיים ממוקדים וקצרים יחסית, סרטונים מושקעים שצולמו באולפן הדקנט לחדשנות של אוניברסיטת ת"א, אשר חלקם מורכבים ממונולוג למצלמה של פרופ' מירי שפר-מוסינזון, וחלקם בנויים משיחה/ריאיון של פרופ' שפר-מוסינזון עם מומחה תוכן אחר. בסיום כל יחידה מופיע בוחן אמריקאי לבחינה עצמית של הבנת התכנים הנלמדים עד לאותו שלב. הקורס חופף לחומר הלימוד שלומדים תלמידי המקצוע בתוכנית הרגילה במהלך שנת הלימודים של כיתה י', המהווה יחידת לימוד אחת מתוך שתי יחידות לימוד בהיבחנות. חשוב להדגיש כי הקורס האקדמי מקיף ומעמיק הרבה מעבר לתוכנית הלימודים הרגילה, מרחיב את האופקים של בני הנוער ומעשיר את סקרנותם האינטלקטואלית הטבעית.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס יגיעו לשערי האקדמיה כאשר בזכותו הם יהיו מצוידים בחשיבה ביקורתית ויצירתית, בגישה פתוחה לקליטת תאוריות חדשות בתחום חקר המזרח התיכון בפרט ובמדעי הרוח בכלל, וכן במוטיבציה, אשר תסייע להם בהתמודדות עם האתגרים השונים של לימודי התואר הראשון.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת עולם הערבים והאסלאם

בתוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון" יש לכיתה במגמת עולם הערבים והאסלאם אפשרות ללמוד במסלול ייחודי על פי תוכנית אקדמית. מרגש לראות כיצד מודל זה מאפשר לתלמידים להיחשף לאתגר האקדמי, לעמוד בו בהצלחה ולצבור נקודות זכות אקדמיות.

עבור התלמידים הכניסה בשערי האוניברסיטה, חוויית המעמד כסטודנטים וההצלחה בלמידה, מייצרות תחושת מסוגלות עצמית ותקווה אקדמית שאפשרית בזכות תוכנית ייחודית זו.

ד"ר סיגלית שושן, מנהלת תחום דעת עולם הערבים והאסלאם

האמת שממש לא ידעתי למה לצפות, ואפילו קצת חששתי כי מה לי ולאוניברסיטה, אבל וואלה הקורס מעניין ואני לומד המון ואפילו הצלחתי בכוחן.

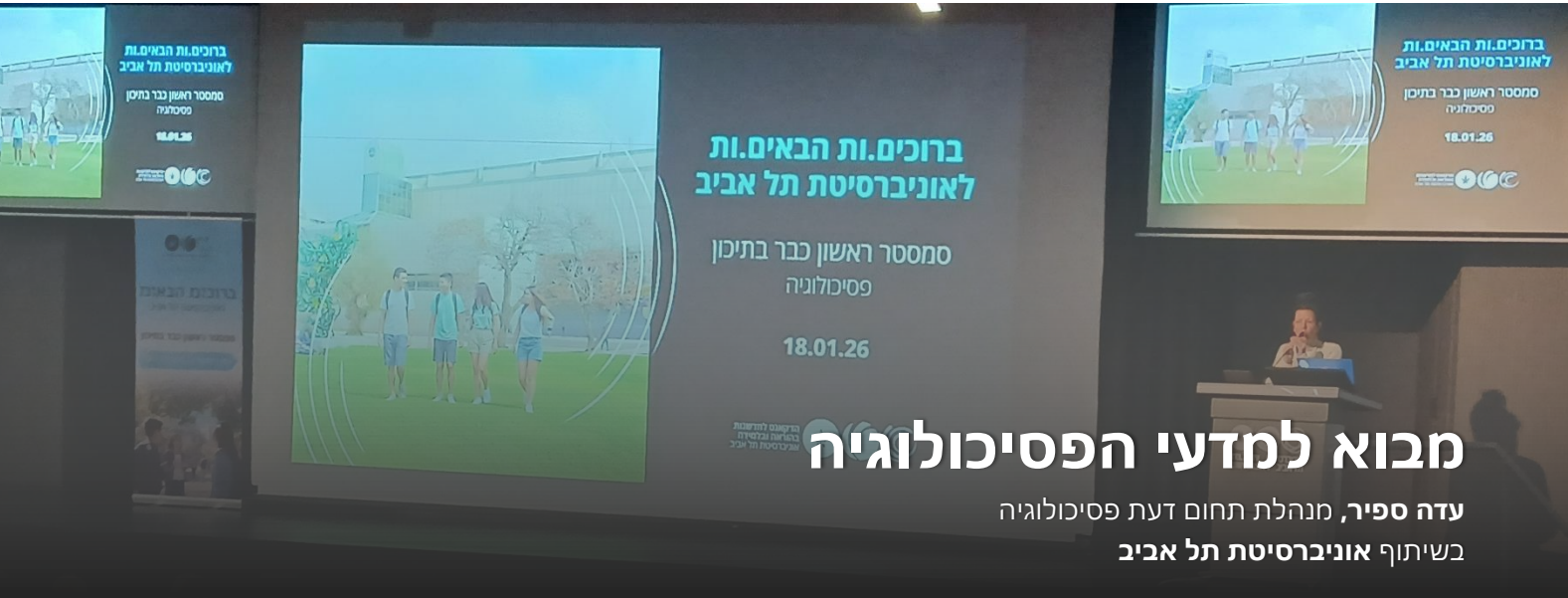
תלמיד בקורס "תולדות העמים המוסלמים – משבטים לאימפריות"

אחוזי ההצלחה של התלמידים בבחינה שעשיתי להם על הקורס עד כה, מדברים בעד עצמם.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "תולדות העמים המוסלמים – משבטים לאימפריות"

אני ממש שמח שלמרות החששות הכבדים והמוצדקים של המורה המלמד את תלמידי התוכנית אצלנו, אף אחד לא פרש ויש אף כאלו מקרב חבריהם שמתעניינים בהצטרפות.

מנהל שכיתה בבית ספרו משתתפת בקורס "תולדות העמים המוסלמים – משבטים לאימפריות"

2 נקודות זכות

40 מורים

520 תלמידים

20 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס מבוא למדעי הפסיכולוגיה מציג לתלמידים היכרות רחבה ומעמיקה עם אחד מתחומי הידע המרכזיים להבנת האדם והחברה. מטרת הקורס היא להקנות כלים להבנה, להסבר ולניבוי של התנהגות אנושית במצבי חיים מגוונים, בהסתמך על חשיבה מדעית וביקורתית. במהלך הקורס עסקנו בשאלות יסוד כגון: כיצד בני האדם לומדים וזוכרים, איך מתקבלות החלטות, כיצד אנשים אחרים משפיעים על התנהגותנו, ואילו תהליכים עומדים בבסיס ההתפתחות האנושית מהינקות ועד הבגרות. כמו כן נחשפנו לנושא ההבדלים הבין-אישיים ולדרכים לאבחון הפרעות נפשיות ולהערכת יעילותם של טיפולים שונים. הפעילות המרכזית בקורס התבססה על היכרות עם השיטה המדעית בפסיכולוגיה: קריאה והבנה של מחקרים אמפיריים, דיון בממצאים, והבנה כיצד ניתן לחקור גם נושאים שנתפסים כרגשיים או סובייקטיביים כגון: רגשות, אישיות ועמדות, בצורה אובייקטיבית ומבוססת על ראיות. ייחודו של הקורס טמון בשילוב בין שאלות יום-יומיות המוכרות לכל תלמיד לבין כלים מדעיים שפיתח תחום הפסיכולוגיה במהלך מאה השנים האחרונות. הערך המוסף לתלמיד הוא פיתוח חשיבה ביקורתית, הבנה עמוקה יותר של עצמו ושל אחרים, ויכולת לנתח תופעות אנושיות באופן מושכל ומבוסס על ידע.

מבט לעתיד

הקורס ייתן לתלמידים הלומדים בו כלים להבנת מושגים אקדמיים ושפה אקדמית, היכרות עם שיטות מחקר מדעיות במדעי החברה ומיומנות בשיטות למידה אקדמיות.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת פסיכולוגיה

המפגש עם התלמידים בכלל ועם תלמידי הפריפריה בפרט, שהגיעו לקמפוס ליום סיור ופעילות והיו מלאי התפעלות מהמקום ומעולם האקדמיה, הסקרנות והזיק בעיניים שלהם, חידדו לי עוד יותר את חשיבות התוכנית.

עדה ספיר, מנהלת תחום דעת פסיכולוגיה

זאת חוויה מיוחדת כי זה פרויקט שונה, זה לא משהו שכל השכבות עושות, וזה מקל מבחינת הבגרויות ונותן לנו את האפשרות של נקודות זכות בעתיד, מה שמאוד תורם לנו ויעזור לנו בעתיד.

תלמידה בקורס "מבוא למדעי הפסיכולוגיה"

המפגש של התלמידים באוניברסיטה חשוב מאוד, גם כי זה עוד דבר שמעשיר את התלמידים, וגם כי כשהתלמידים יגיעו לבחינה זו לא תהיה הפעם הראשונה שלהם באוניברסיטה.

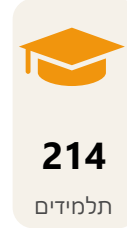
מורה שכיתה משתתפת בקורס "מבוא למדעי הפסיכולוגיה"

הקורס מרתק, מעמיק, וחושף את התלמידים לחדשנות ולעולם האקדמי.

מנהלת שכיתה בבית ספרה משתתפת בקורס "מבוא למדעי הפסיכולוגיה"

יסודות הסרט הקצר

ד"ר איבנה רטנר, מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת) בשיתוף המכללה האקדמית בית-ברל

תיאור הקורס

בקורס לומדים התלמידים כיצד לפרש ולנתח סרטים עלילתיים קצרים. מטרת התוכנית היא להפגיש את התלמידים עם מגוון סרטים קצרים מסוגות, סגנונות וגישות שונות. באמצעות החשיפה הזאת, יתעורר דיון בדרכים השונות שבהן מתאפשר ליוצרים להתמודד עם היתרונות והמגבלות של הסרט הקצר. התלמידים ייצאו עם ידע רב שיאפשר להם לחשוב בצורה יצירתית על פורמט הסרט הקצר וייחודיותו. ידע זה ישרת אותם בפרויקט הגמר המעשי שיעשו בסיום לימודיהם במגמה.

מבט לעתיד

התלמידים ייצאו מהקורס עם – חשיבה מעמיקה ואוריינות אקדמית: קריאה וכתובה של טקסטים מורכבים, סיכום הרצאות וסינון עיקר מטפלי; חשיבה ביקורתית: היכולת להטיל ספק, להשוות בין מקורות מידע שונים ולבנות טיעון מבוסס; שימוש במקורות מידע: היכרות עם מאגרי מידע, ספריות דיגיטליות וכללי הציטוט האקדמיים.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת)

התכנים היו מאוד רלוונטיים, המורים קיבלו כלים ללמד ולנתח סרטים קצרים באופן מרתק ומעמיק. ד"ר איבנה רטנר, מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת)

אני רוצה להגיד שהקורס הזה הוא מתנה לתלמידים. התכנים בהלימה ממשית לעבודה המעשית שלהם ונותנים להם (וגם לנו) כלים פרקטיים להפוך ליוצרים טובים יותר. תודה רבה לפבלו ולכל הנוגעים בדבר.

מורה שכיתה משתפת בקורס "יסודות הסרט הקצר"

אנחנו בית ספר דתי שמרני והצטרכנו לצנזר לא מעט סרטים או לוותר עליהם. פבלו היקר קיבל ממני רשימה של סרטים והחליף אותם בסרטים אחרים, ויצר עבורנו גרסה מתאימה. זה כל כך לא מובן מאליו.

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתפת בקורס "יסודות הסרט הקצר"

זה מאוד מעניין ומפתיע כמה סרט קצר שונה מסרט ארוך.
תלמיד בקורס "יסודות הסרט הקצר"

מבוא ללימודי תקשורת

ד"ר איבנה רטנר, מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת)
בשיתוף האוניברסיטה הפתוחה

6

נקודות זכות

12

מורים

159

תלמידים

10

בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס מתמקד בלימודי מבוא בפקולטה לתקשורת, העוסקים בהבנת מערכות תקשורת, קשרים בין גופים וארגונים שונים, השפעות של מסרים על קהלים, ניתוחי תוכן, תהליכי גלובליזציה והשפעות השימוש בניו מדיה.

מבט לעתיד

הקורס מסייע לפיתוח אחריות אישית, בגרות, פיתוח חשיבה ביקורתית, אוריינות מדיה ואינטגרציה של חומרי לימוד.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת)

מרגשת אותי ההיענות של המורים והרצון שלהם לחדש, להתפתח מקצועית, לגוון את דרכי ההוראה ולעורר את סקרנותם של התלמידים. הנגשת חוויית הלימוד הסטודנטיאלית לתלמידי תיכון היא הזדמנות נפלאה לפתח בהם תחושת מסוגלות וחוויה חיובית.
ד"ר איבנה רטנר, מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת)

התלמידים רוכשים כלים פרקטיים לחייהם הבוגרים – עיסוק בסוגיות חברתיות, ערכיות, אזרחיות, פיתוח אחריות, יצירתיות וגמישות, לצד רכישת ידע אקדמי הדורש פיתוח תהליכים מסדר חשיבה גבוה – ביקורתיות, הערכה ובקרה עצמית.

מורה שכיתה משתפת בקורס "מבוא ללימודי תקשורת"

הקורסים האקדמיים שצוותי החינוך בבית הספר מנגישים – מעוררים את סקרנותם של התלמידים, תורמים לתחושת המסוגלות האישית שלהם ומעלים את המוטיבציה של הלומדים להשקיע יותר בלימודים כדי להמשיך ולפתח את השכלתם בעתיד. הקורס דורש מהתלמידים יותר אחריות על הלמידה, התפתחות מואצת של תהליכי בגרות ובשלות קוגניטיבית.

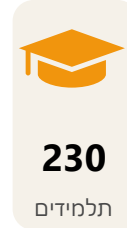
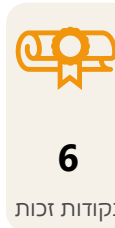
מנהלת שכיתה מבית ספרה משתפת בקורס "מבוא ללימודי תקשורת"

אני לומד חומר שסטודנטים בני 22 ומעלה לומדים, זה דורש ממני להשקיע יותר זמן בבית, להבין את הסיכומים, להכין עבודות. גם אם קשה לי אני מרגיש שכדאי לי להתאמץ, זה מאתגר אותי.

תלמיד בקורס "מבוא ללימודי תקשורת"

צילום פעולה

ד"ר איבנה רטנר, מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת)
בשיתוף בצלאל – האקדמיה לאומנות ועיצוב ירושלים

תיאור הקורס

צילום פעולה הוא קורס המציע התמחות בצילום ואקטיביזם, ומאפשר לתלמידים יצירה ומעורבות חברתית בצילום ובוידאו.

מבט לעתיד

תלמידי הקורס יעסקו בפעולה חברתית למען שינוי פני החברה והתרבות במדינה באמצעים חזותיים.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת)

הקורס מהווה הזדמנות אמיתית לצמצום פערים ולהנגשת האקדמיה לאוכלוסיות תלמידים מגוונות, החל מהחינוך המיוחד ועד למצטיינים בקולנוע ובמדיה.
ד"ר איבנה רטנר, מנהלת תחום דעת קולנוע ומדיה (תקשורת)

ההשתתפות בקורס אפשרה לתלמידים כלי ביטוי חדשני ומעמיק כדי לספר סיפור שרלוונטי לחייהם ולחברה שבה הם נמצאים.

מורה שכיתה משתתפת בקורס "צילום פעולה"

ניתנה לתלמידים הזדמנות בלתי רגילה לספר סיפור אישי ולהציגו באקדמיה המכובדת.

מנהלת שכיתה מבית ספרה משתתפת בקורס "צילום פעולה"

לא האמנתי שאצליח לסיים קורס אקדמי ואני ממש חושב ללמוד ולהגיע לשם בעתיד.

תלמיד בקורס "צילום פעולה"

הנהגה במבחן: קריאה בספר שופטים

ענת צידון, מנהלת תחום דעת תנ"ך
בשיתוף האוניברסיטה העברית בירושלים

2 נקודות זכות

12 מורים

230 תלמידים

10 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס "הנהגה במבחן" מציע בחינה אקדמית מעמיקה של ספר שופטים, תוך התמקדות בסוגיית ההנהגה והמתח שבין סיפורי הגיבורים למסגרת העריכה המקראית. במהלך הקורס הסטודנטים רוכשים טכניקת קריאה צמודה המנתחת את האופי הדרמטי, הפעלים והמבנה של הסיפור המקראי – החל מעתניאל ועד שמשון והנספחים שבסוף הספר. הפעילות המרכזית כוללת פירוק של יחידות ספרותיות, זיהוי מגמות היסטוריוגרפיות והשוואה בין דמות המנהיג הריאלי למודל האידיאלי. הערך המוסף של הקורס טמון ביכולת לגשר בין ניתוח ספרותי לבין שאלות היסטוריות ורעיוניות, תוך פיתוח מיומנויות מחקר אקדמיות דרך קריאת מאמרים וזיהוי טענות מרכזיות. זהו מסע ביקורתי הבוחן כיצד מעוצבות זהות לאומית והנהגה ברגעי משבר.

מבט לעתיד

בוגרי הקורס ימשיכו להשתמש בטכניקת הקריאה הצמודה והביקורתית שאפשרה להם להפריד בין עיקר לטפל, ולזהות רבדים סמויים בטקסטים מורכבים (בכל תחומי החיים). הם יחזיקו במיומנות של ניתוח מאמרים אקדמיים – זיהוי שאלת מחקר, הפרדת טיעונים והערכת לוגיקה – כלי חיוני לכל כתיבה מחקרית עתידית. מעבר לכך, היכולת לבצע ניתוח אינטגרטיבי בין מקורות שונים והשוואה בין מודלים תיאורטיים למציאות בשטח תשרת אותם בכל תחום חקר הומני.

נקודת מבט מנהלת תחום דעת תנ"ך

ריגש אותי לראות את התלמידים חוצים את הסף אל העולם האקדמי. היכולת שלהם לפצח מאמר מחקרי ולנהל דיון רב-ממדי על דמויות מנהיגות מוכיחה שהם לא רק לומדים תנ"ך, אלא גם רוכשים בגרות אינטלקטואלית וחשיבה ביקורתית שתשרת אותם בכל פקולטה בעתיד, בתקווה במחלקה למקרא. **ענת צידון, מנהלת תחום דעת תנ"ך**

הערך המוסף הוא המעבר משינון, לניתוח. התלמידים למדו להשתמש ב'ארגז כלים' של חוקרים כדי לחשוף רבדים נסתרים בטקסט.

**מורה שכיתה משתפת בקורס
"הנהגה במבחן: קריאה בספר שופטים"**

בהתחלה נרתעתי מהדרישות האקדמיות, אבל הבנתי שזה אפשרי. היכולת לפצח מאמר מורכב ולגלות שהסיפורים המוכרים הם בעצם דרמות פוליטיות עמוקות נתנה לי ביטחון לקראת התואר.

**תלמיד בקורס "הנהגה במבחן: קריאה
בספר שופטים"**

הקורס מעניק לתלמידים הרבה מעבר לידע – הוא בונה חשיבה ביקורתית. היכולת להשוות בין מודלים שונים של הנהגה מכינה אותם להיות אזרחים חושבים בחברה הישראלית.

**מנהלת שכיתה מבית ספרה משתפת
בקורס "הנהגה במבחן: קריאה בספר שופטים"**

לומדים מלכים בהרצוג

אשרית פרידמן, מנהלת תחום דעת תנ"ך חמ"ד
בשיתוף מכללת הרצוג

4 נקודות זכות

110 מורים

2650 תלמידים

55 בתי ספר

תיאור הקורס

הקורס פותח בפני התלמידים את עולמו העשיר של ספר מלכים – החל בתקופת השיא של מלכות שלמה ובניית בית המקדש, עבור לפילוג הממלכה וסיפורי הנביאים אליהו ואלישע, וכלה בחורבן בית ראשון וגלות בבל. הקורס עוסק במבנה הספר, בתכנים ובמסרים העולים ממנו, במציאות הפוליטית בתקופת המלכים, כולל רקע היסטורי לתקופה בהתבסס על ממצאים היסטוריים וארכאולוגיים. הקורס מקנה לתלמידים כלים לקריאת פשט פרק והבנתו ויכולת לבנות תמונה שלמה מתוך אוסף הפרטים הנלמדים. התלמידים לומדים לזהות דרכים גלויות וסמויות שבאמצעותן מעביר ספר מלכים את מסריו, לימוד רלוונטי המחבר בין התנ"ך לבין החיים שלנו במדינת ישראל: הבנת דפוסי מנהיגות, דילמות אמוניות-פוליטיות, ולקחים לדורנו. הלמידה נעשית תוך שימוש במגוון מקורות, למידה בתוך הקשר, רכישת אוריינות דיגיטלית ואוריינות בינה מלאכותית.

מבט לעתיד

תלמידים שמשתתפים בקורס יפתחו יכולות למידה עצמאית, קריאה וכתובה של טקסטים מורכבים, סינון עיקר מטפל, חשיבה ביקורתית ואוריינות דיגיטלית.

לומדים מלכים בהרצוג

נקודת מבט מנהלת תחום דעת תנ"ך חמ"ד

השילוב בין הדרישות האקדמיות עבור סטודנטים והרף שהמכללה הציבה לנו לבין הדרישות שעלו מהשטח והרצון להתאים לכל אוכלוסייה שמבקשת להיות חלק מקורס אקדמי, יצר תמהיל עבודה ולמידה מיוחד שבא לידי ביטוי בכל שלב בקורס והורגש הן אצל המורים והן אצל התלמידים.

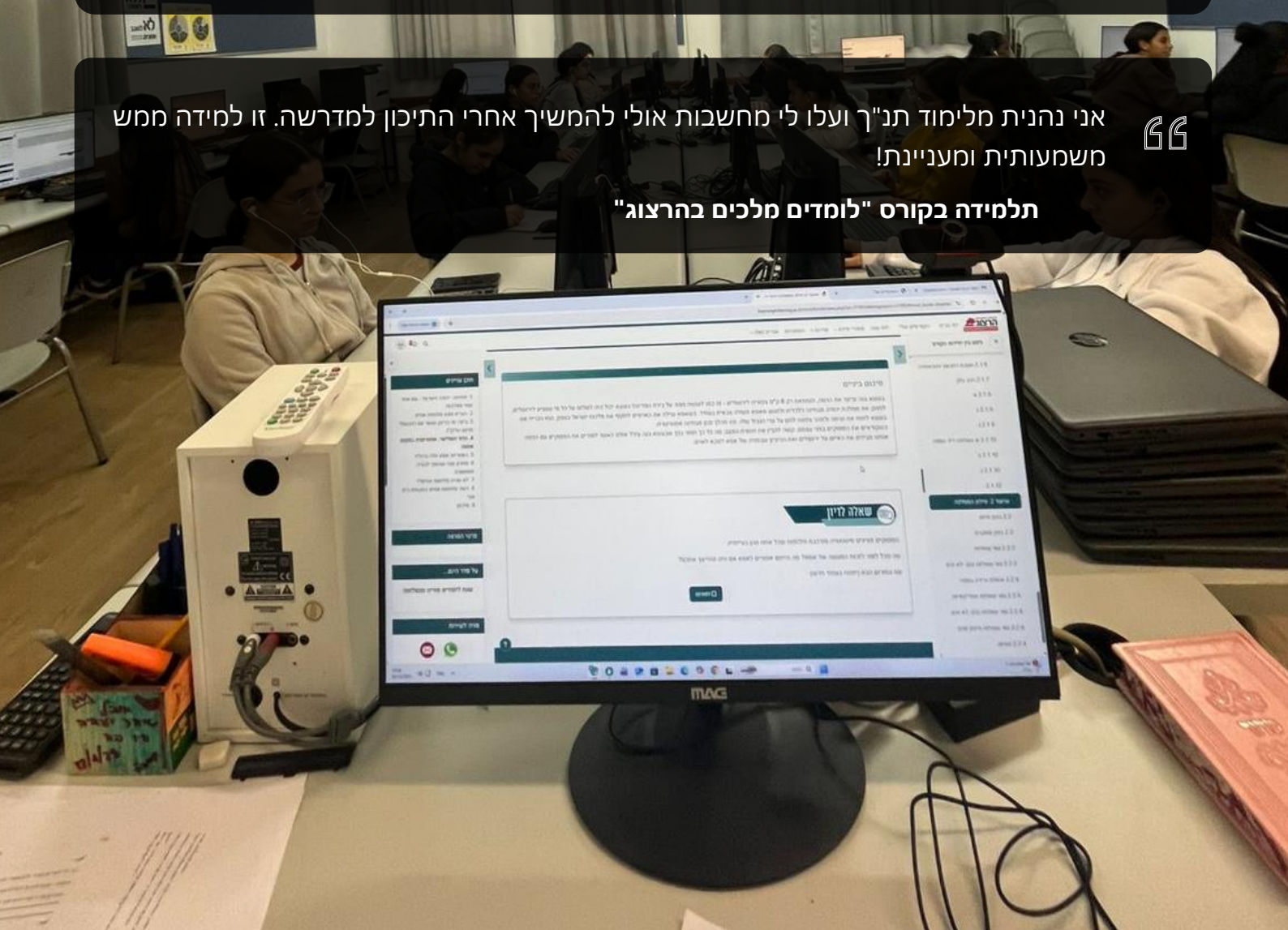
אשרית פרידמן מנהלת תחום דעת תנ"ך חמ"ד

תודה גדולה על למידה איכותית ומעניינת, שהופכת את הלמידה למשמעותית לתלמידות. אני ממש מרגישה איך הלמידה הדיגיטלית מאפשרת לכל אחת להתנסות בלמידה ממש, ולא רק להקשיב ל'הרצאה' של המורה, והלמידה מעניינת ומגוונת.

מורה שכיתתה משתפת בקורס "לומדים מלכים בהרצוג"

אני נהנית מלימוד תנ"ך ועלו לי מחשבות אולי להמשיך אחרי התיכון למדרשה. זו למידה ממש משמעותית ומעניינת!

תלמידה בקורס "לומדים מלכים בהרצוג"

תוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון"

המזכירות הפדגוגית · משרד החינוך

מנהלת אגף למידה דיגיטלית ואקדמיזציה: קרן זדיה

ממונה על אקדמיזציה: שמעון ביטון

מדריכה ארצית מרכזת הכשרות – אגף אקדמיזציה: רינת אדלשטיין

עריכה לשונית: רחל אינגבר

עיצוב והפקה: נגה לי פיש

תודה מיוחדת לכל מי שסייע להצלחת התוכנית "סמסטר ראשון כבר בתיכון"

ולכל השותפות והשותפים בהפקת חוברת זו

תשפ"ו-תשפ"ז
2026-2027